

అమృతం తిది నము వకటిం వరబడును

Vol. 10.

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ డిసెంబరు నెల 1-వ తేది శనివారము

No 108

సంపుటము ౧౦౩

ద థి ర్ థా రి నా మ స ం వ త్స ర ము, కార్తికమాస బహుళ అష్టమి ర్.

సంచిక ౧౦౩

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వలకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము వుండకు

ఘనమయినమందు

దక్కనిడబ్బితో నహసీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధినిజుడిచియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వలకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతకల్పమాదినిగల మాయముగలదని నెలలుండినవలన గొర్రెముగలుగనూ. వంచభాషచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగకు అమృతాంజనము జగత్ప్రఖ్యాతివలన శతములందుండినది.

కఫహరిచూరము

జ్వరసాయనము

దంతశూలహరి

విన్నదబ్బి 1-కి 0-8-0 (6 వత్తిల మందుగలది) 1-కి రూ. 2-0-0
ఈ చూరము వఃమూలికచే చేయబడినది.
కగ్గు, ఉబ్బునము, కాగపీస, శైత్యజ్వరము మొదలగువానికి
మిగుల ఉపయోగించును. దీని వెంటనుంచుకొనట మంచిది.

అజీర్ణములన భుజించిన కస్తుతము రక్తమునకు గురిగా మారవు.
అజీర్ణము మిగిలిన రోగములకు కారణము. దీనివలన జీర్ణభోగము
లందు శుభ్రసాహజుల క్రమముగ Xలిగి దుర్బల మేర్పడి ఆయువు
క్షీణించును. 26 మృతల దబ్బి వెల రూ. 1-4-0.

వెల సీసా 1-కి 0-8-0. ఐ. పి. సహా 0-14-0
దంతశూలకు శైత్యము, రసపట్టు, పుష్పిపన్నులు, కుల్లిన
కదిలిన దంతములు మొదలగువని కారణములు. నొప్పిగల వా
మాదిని మందులో తడిపి వెట్టిన నొప్పి వెంటనే పోవును.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు కెట్టిపీఠి, మదరాసు.

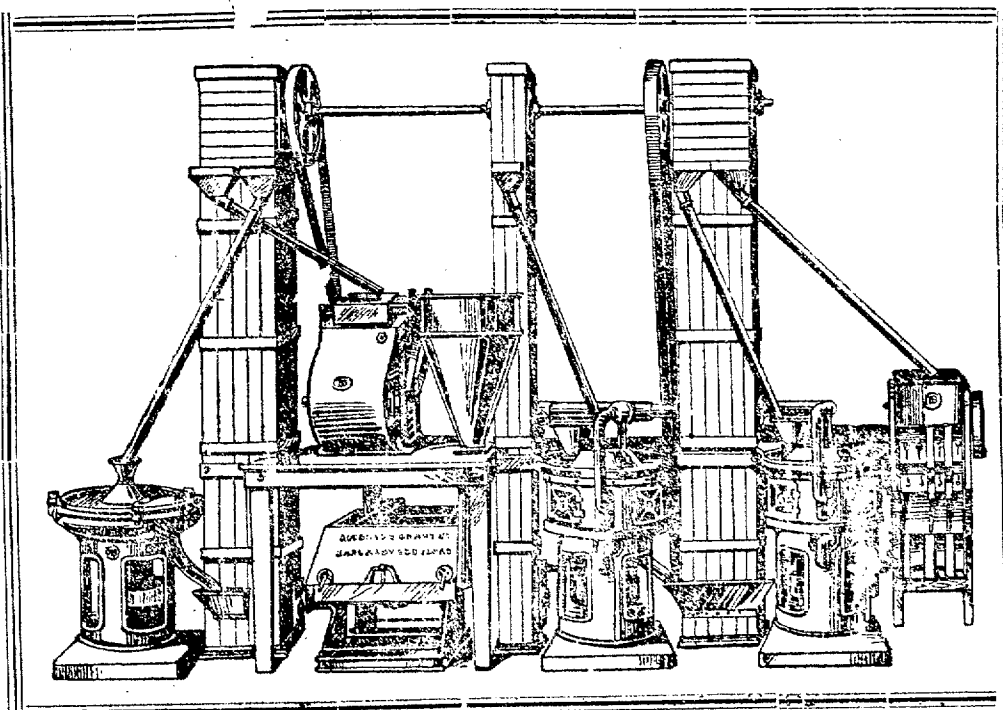
(7 పరిమాణములలో)

388

అన్ని రకముల బియ్యపుయంత్రములు

40' 81' 122' 163' 244' 326' 407' సంచుల (సంచి 1 కి 165 పౌనులవంతున)

మేలైన బియ్యము దినము 1-కి 12 గంటలు చొప్పున పనిచేసిన తయారగును

మేము బియ్యము
హల్లరులు, పాలిషర్లు
పెల్లర్లు
కంపార్టుమెంటు
సెఫరేటర్లు
పెరలింగు లేక
వైటనింగు కోనులు
మొదలగువాటిని నిలవ
చేసియున్నాము.

బియ్యపు యంత్రము
లకు ఫంబింపిన పరి
కరములన్నియు మావద్ద
నున్నవి.
మాదిత్రవిచిత్రపు
క్యాటలాగ్ నకును
ధృల జాబితాకును
వ్రాయుకోరెదము.

MADE BY

Douglas & Grant Ltd
Kirkcaldy, Scotland.
Rice Milling
Specialists

Sole AGENTS in S INDIA

MASSEY & Co, Ltd,
Post Box 354
MADRAS

అక్షరాలా, మైసూరు సంస్థానములోని ముఖ్య పట్టణమునకు నాయుక్కుయొక్కయు నాధ్యాయుక్కుయొక్కయు మొదటిసారియైన మాయారాజుకు మిరొంగిని స్వాగతమునకు నేనెంతయు కృతజ్ఞుడను. మైసూరు సంస్థానమునకు రావలెనని ఎన్నియో విషయాలనుండి ఈ భజనమునుండిను. అనంతరము దానింటే ఎక్కువగానే మా కోరికలు సఫలీకృత భవనములు, ప్రస్తుతము యొక్కయు ముఖ్యపట్టణమయొక్కయు, ప్రజలయొక్కయు సుఖోపయోగ్యమైన భౌతికములను మానెట గొంపోవునుమన నేను నమ్మియుండిని. మీరు ప్రభువుయెవల నాత్మ రాజభక్తి ఎంతయు కొనియాడదగినది. ఏ రాజవంశములైతే సానుభూతితో గూడిన ప్రభాపవాలకాంక్షతో వలంబించుచున్నారో ఏ రాజవంశములైతే తమప్రజలను విద్యవలనైతే ఉపేక్షించి రావలయును అంతయు ముఖ్యముగా నుండి ప్రభుత్వపరిపాలనయందు సాల్పానకు కర్మలనుగా చేయుచున్నారో ఆరాజవంశమున గౌరవించుటయైన మీకు తెలియను. మహారాజుగారు ఎంతకృతజ్ఞులైతే ప్రజల యొక్క మేములను విచారించుచున్నారో నాకు తెలియను. ప్రజల యొక్క ప్రేమమీదను కృతజ్ఞతమీదను ఆధారపడి ప్రభుత్వమునకు ప్రజలనుండి బలము లుండుచున్నట్లునంటే రాజవంశముల ప్రభుత్వము మహారాజుగారు మీఅభివృద్ధికి నూర్చి తగిన కృతజ్ఞులును మీ నున్నారని నాకు మీ పట్టణము అద్వయము నుండి 1908 నుండి అటు మన అంతరజాల లెంపందా తేటల ఇంట్లకు గురించియు కట్టిన సారి కృతజ్ఞమును గురించియు పరిచేయవలయునంటే పద్ధతులనునూర్చి నేను వినియున్నాను. మీకట్టణపరిపాలనము వలన మీపట్టణము యొక్క అభివృద్ధికి మీకొనంగుంటుంటున్నట్టి అవకాశములు ఏ పట్టణప్రజలకును ఏ పట్టణమువారు ఇచ్చియుండలేను. మీపట్టణ పద్ధతులు కుద్య అద్వయము లెంపందా 20 ఏండ్లనుండి పనిచేయుచున్నవి. కట్టిన ప్రజలకున్న సౌఖ్యములకును, సౌకర్యములకును, లోటులకును సాక్షులకును మీరు గర్వపడవచ్చును. సుఖోపయోగములకు ఉపేక్షలు, వానిని చేసినవారి కెక్కియర్థములను, నయించినవారి బుద్ధికావలనులను కాపుచున్నవి. అయ్యలారా మీ ప్రసాద సుఖము అభివృద్ధికోరకు మీరొంగిని స్వాగతమునకు వంతునమొన్నుచున్నాను.

మహారాజగారు వైస్రాయిగారిని చూడబోవుట

వైస్రాయిగారు మైసూరువచ్చినందున ఆ రాజగారు మైసూరును విజిట్ చేసి (29 తేది) ఉదయం 1 1/2 గంటలకు బయటికి వెళ్ళి అక్కడ వైస్రాయిగారి యింటికి వెళ్ళి ఆయన యొక్క కేటరును కనగొనెను. 11 గంటలకు వైస్రాయిగారింటికి బయలుదేరును. వీరి గవర్నమెంటువారును వీరితోని వెళ్ళుచు వైస్రాయిగారి మింటర్ సెక్యూరిటీగారును విజిట్ రజిస్ట్రార్లును అందరి వెంటబడిగాను ఎడికాంపుగారును కచ్చి మహారాజగారి సగరి వారికి టి కనిపెట్టించి యుండిరి. మహారాజగారి వెంట ముఖ్యకర్తలును రాష్ట్రము ఉద్యోగమును వచ్చిరి. మొట్టమొదటగానే రెసిడెంటుగారును యంకోక ఏడికాంపుగారును మహారాజగారిని విజిట్ చేసిరి. అక్కడ రజిస్ట్రార్ సెక్యూరిటీ కలెక్షనర్ స్వాగతమును గవర్నమెంట్ కలెక్షనర్ వైస్రాయిగారు స్వాగతముచ్చిరి. మహారాజగారి కుడిచేత్తన దిశాను గారు మరదితరులును వారి వారి మహాప్రభువారము బూర్కొడిరి. వైస్రాయిగారి ఎడమచేత్తన రెసిడెంటుగారును, రాజీయ సెక్యూరిటీ మెంటుగారును కూర్చుండిరి. కొంతసేపు సంతోషాత్ దిశానుగారినిగురించి చదివెను. ముగించియు వైస్రాయిగారికి తెప్పిరి. మొట్టమొదట తరువాత అతరువలెవలెపోయెను వైస్రాయిగారిని మహారాజగారిని రాజీయ సెక్యూరిటీగారు దిశానుగారికి నిరదితరులనును చివరకు మహారాజగారి కుడిచేత్త అందరికిని నిలబడి యుండును. మహారాజగారు చివరకు వైస్రాయిగారిని సంతోషమునకు రాజీయ పోయిరి. (ఆ. ప్రె.)

12 గంటలకు వైస్రాయిగారు మహారాజగారింటికి వెళ్ళిరి. ఇక్కడనుండి బయటికి వెళ్ళిరి. సాయంత్రం 5 గంటలకు వైస్రాయిగారు చామరాజుగారి వద్దకు వెళ్ళిరి.

వైస్రాయిగారి భార్యయొక్క ఆస్పత్రు వైస్రాయిగారి భార్య సేద (80 వ తేది) కొంచెము మురగాన నుండుటకు మహారాజగారు కొంచెం విందునకు రాజీయ పోయిరి. (ఆ. ప్రె.)

నల్ల అగ్రహారమున వారి భార్యయు 29-వ తేది విందున సామ్రాజ్యం. చాలవంది ఉద్యోగమును స్నేహితులను వారికి వీడ్కోలు సలిపిరి.

మీరు ఇదివరలో వాడితిరా?

వాడకుండు, తక్షణమే వాడి అనందింపుడు

మహారాజులు, రాజులు, స్వామివారులు, అమాత్యులు, యజ్ఞులు, ఉపాధ్యాయులు, వైద్యులు మున్నగువారు వాడి సర్వ రోగనివారణ, రక్షణ, లలకారి భూలోకమృతము అను శేష్ లిలావినోద పురుష గంభీర వీర్యవృద్ధి లేహ్యమునకు

తగిన సామర్థ్యమున దానిని అందరు వాడితగిన శిఫార్సు చేసి యున్నారు. 20 తులముల బుడ్డి 1-కి 4ర రు 5-కి 0 2-కి 4ర రు 10 మాచిత్ర విచిత్రపు కృతులగునకు వ్రాసిన ఉచితముగ పంపబడును.

గురు ఆయుర్వేద ఫర్మసీ, 31 వరదామత్యయవశిషి, పోస్టుబాక్సు నెం 1286, మద్రాసు

హిందూగృహము 12 అణాలు.

బ్రెండు! ప్రహసనములు 204 పేజీలు

- 1 హరిశ్చంద్ర, 2 బ్రాహ్మణచేద ప్రము 8 పెండ్లిమాటలు
 - 4 తాళమాలి 5 కట్ట బొట్టు 6 ప్రాకటకర్త కొత్తగోడలు
 - 7 గంగాధారి 8 పాకరిబాబుపాడుపెత్తన 9 ముగి
 - 10 రమావరకుండు 11 శ్రీలలితాంగి 12 పీట
 - 13 అమితాబ్ 14 బుడబుడలవాడు 15 దొంగసంస్కార
 - 16 ఝట్కావైద్యం 17 సారకావస్థామలకరకాయప్రసాద
 - 18 ముగ్ధాబుట కెప్పకెప్ప 19 ముగ్ధులలో గుర్తులు
 - 20 ఆంధ్రమహాన కవిమహారాధనము 21 మందులమారి
 - 22 రాధాకృష్ణ 23 నర్మలలో శివాదేశము.
- మంజువాణీవేస, ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

మానసోల్లాసిని మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (వది అణాలు)

మెనులభము! (పోస్టుభర్తలు ప్రత్యేకము) గణ మధికము!! శరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి వెత్తకాకలకు ఈమాత్రలు దివ్యామృతము. అజీర్ణము, అరదీ, అవులింతలు, అగ్నిమాంద్యము అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలతయము, పిక్కలు, పార్శ్వములు, శిరస్సు, చేతులు, అంగులు, మొదలగువనియందు గలిగిడి నొప్పులను బోగొట్టి జీవామును మంచి యోగ్యమునకు చేయును.

ఈ మాత్రలు మేహవాతనొప్పులను వెంటనే మాన్పును. యిందు ఆనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల జోషధ మగుటచేతను వరమహాస్థానయిన చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిమాచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా: ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం పోస్టు నిడుమోలు, ఎలమర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

తెలుగు ఓడ ఏలము

గతించిన మల్లాది సుబ్రహ్మణ్యము నాయకరు గారి ఎన్నేటకు చేరిన "బార్క్ సర్వీసా నాయక" అను నుమారు 250 టన్నులు (అనగా 6000 మూటలు తీసుకొని పోగలదు) గల తెలుగు ఓడను కాకినాడయందు 10-12-1923 తేది మధ్యాహ్నం 3 గంటలకును, తరువాత వరుసగ 2 దినములును ఏలమువేసి, 12-వ తేది నాటిసాయంత్రము 5 గంటలకు ఏలముపాట ఖాయపరచబడును. ఇతరవివరములకు ఎక్స్క్యూటరుగారికి వ్రాసిన తెలుగుబడును.

డి. శేషగిరిరావు, ఎక్స్క్యూటరు.

OM.
The Mysore Government Security
LIFE AND MARRIAGE ASSURANCE
COMPANY LTD., MYSORE.
 Head Office :- Life & Marriage Assurance Buildings
 Mysore (S. India)
LOANS FROM Rs. 1000 TO Rs. 5000
 will be given
 On Personal Security Without any terniset
 to our Personal Investment Bondholders
 (As determined in the ensuing drawing to be held on
 31st January 1924)
 Payment of Rs. 2-8-0 being Admission and stamp fees
 with application, Re. 1-0-0 per month till December 1923
 and Rs. 1-8-0 being interest for this half year on bond
 amount will entitle your name included in the next drawing
 Send your application with Rs. 2-8-0 to-day to avoid
 disappointment as applications for more than one lakh
 bonds will not be received for the ensuing drawing to be
 held on the 31st January 1924.
LOANS FROM Rs. 1000 TO Rs. 10,000
 will be given
 To our Life Insurance Policy holders on joint security
 of their Life Policies and immovable properties at moderate
 interest.
 FOR FURTHER PARTICULARS AND TERMS OF
 AGENCY PLEASE APPLY TO:-
Messrs. P. K. Rau & Sons,
 Chief Agents, Madras Presidency etc.,
 289 Thambu Chetty Street, MADRAS

పాలనుగంధలేహ్యము

ఇది రక్తికృత్తి, శ్రేష్ఠమయినది సహామేహములు, మేహపాదము, మచ్చలు, చర్మరోగములు, క్షేణోత్పలు, మొదలగు వాటిని ఖండించును. 4 దెబ్బల చామను.

20 రు. దెబ్బ 1-4-0 వి. పి. 0-8-0 కూష్మాండలేహ్యము.

అత్యుష్ణము, నిక్కాక, కాల్మరీత, మలబద్ధము, కడుపులో మంట, మొదలగు వాటిని హరించును. చామను. 20 రు. దెబ్బ 1-4-0 2 రు. వి. పి. 0-8-0.

పి. కి. పి. అందుకో, ఆయుర్వేదసమాజం, పోస్టు-నిడుమోలు.

తల్పూరులో బొగ్గు గని

బీహారుగవర్నరుగారు

బీహారుగవర్నరుగారు నల్ల బొగ్గు కట్టలగారును యను వారిచేత (నైజాంసెక్యూరిటీలో నిన్ను (2. యొక్క) కొత్తబొగ్గుగనిగలదు వచ్చిరి. అచ్చటి ఏ రాజాకోడో చంద్రబర్ బార వారిచేతగాను భూములంగిరి. దానికీజబాబుగా 20 ఏండ్లకుండి రాష్ట్ర సేవలో టుంటివాని అభిప్రాయములను తాము గ్రహించితిమని గవర్నరుగారు చెప్పిరి. పరిపాలనా పద్ధతులలో స్వయంగా కేకము కలిగించుకొని సరిపాటునుండుటను (ప్రెస్) చేయబడు ఎన్నుకొనబడిన ప్రతినిధియైనందునకును సంతోషమున గనపరచిరి.

రాష్ట్రము యొక్క యంతరరాష్ట్రముల యొక్క లోహాధనమును గూర్చి చెప్పుచు గవర్నరుగారు ఆయాచోట్లకు పోవుటకు పిలువెదనియు, పోవుటకు మార్గములేదనియు, కల్పూరులో బొగ్గుని ఉండినందున దినములనుండి తమకు తెలియదనియు చెప్పిరి. అయినప్పటికీ ఆ ఎక్కువ గుణముగలదికాదని అభిప్రాయపడుచు వచ్చిరి. అది విల్లియమ్స్ కలెక్షనరు అధికారులను పోగొట్టివారు. రాజవలకు మార్గము లేర్పడిన వెంటనే పని చేయుటకు పిలువెదను. అందుకలన రాష్ట్రమునకు ఆ రాజునును ఎక్కువ తేలికగాను గాక ప్రసాదముగల గూడ సహాయముచేసినవారగుదురు. రాష్ట్రమునకు ఒక అభివృద్ధి కేసు (ప్రారంభము చేయబడినదియు, కొత్త భవనములతో ప్రారంభించబడిన యాక్టును గా గారితో మొదలు పెట్టబడును సంతోష ప్రకటనను చేసి గవర్నరుగారు ముగించిరి. (ఆ. ప్రె.)

రైల్వే ఆకస్మిక ప్రమాదము

అల్లూరు, నవంబరు 29:-అల్లూరు నెలలో ఎన్ దెబ్బయు, రైల్వేలో జరిగిన ఆకస్మిక ప్రమాదములన 21 మంది పోయిరి. 27 గురికి గాయములు కలిగినవి. అందులన పిల్ల భాని అసిస్టెంటుప్రెజెంట్ ముద్దుగారిని రైల్వే అధ్యక్షుడికింద మహానీతూరణ వినబరచెయ్యమన్నారు. (ఆ. ప్రె.)

గవర్నరుగారు

అల్లూరు గవర్నరు రాలింగ్ గారు అల్లూరు 28 తేది వచ్చి జనకపూర్ థియేటరు నైపులను కనిభివేసిరి

మాత్య కేసు-తిరుచనాపల్లి

మృత్యువు సాయము అను నానికి తాను ఉంచు కొన్నదానిని మాత్య కేసు చంపినందున తిరుచనాపల్లి డిస్ట్రిక్టు జడ్జి 802 యండియన్ పీర్ కోర్టుకింద విచారణ చేసి ఆరి కేసు తేలుగా అప్పీలులో హైకోర్టువారు అప్పీలును తోసివేసి కేసును ఖాయపరచిరి.

వైస్రాయిగారు

వైస్రాయిగారు తిరుచనాపల్లికి కచ్చుకప్పడు దక్షిణ యండియా రైల్వేవారు జంక్షనునంద తగినస్వాగత మియ్యకలెసి (తయ్యములు చేయచున్నారు. శ్రీరంగం పురపాలక తోటల యందు వైస్రాయిగారిపక్షి వ. పి. యన్. గారికి 7 తేది సాయంత్రము టిపార్టీ చేయెదరు. వైస్రాయిగారు శ్రీరంగం గుడిని రాలిపోవును సాయంత్రము 8 1/2 గంటలకు మారురు. (ఆ. ప్రె.)

సికింద్రాబాద్

కాంకణ్ మెంటు మేజిస్ట్రేటుగా నువ్వకలార్ దర్జియు యం. పెన్నింగుగారు ఇండియా సైన్యములోనుండి మానగొనుచున్నార వారు సికింద్రాబాద్ రైల్వేవారు దగ్గరకువచ్చునప్పటికి జనులందరును గుంపులుగాడి వారికి పూలదండలను వేసిరి. వారికివార మేళు దారలెల్లగారు కచ్చుచున్నారు.

రవీంద్రనాథ తాగోరుగారు

రవీంద్రనాథ తాగోరుగారును వారియనుచులును మొగరమునకు 28 తేది ఉదయం 10 1/2 గంటలకు వచ్చిరి. కద్ద మాజాగర్ మాహారాజు వారి సాహచరిగా సేమంగిరి.

తరువాత వారి సాహచరిగా రాష్ట్రమునకు వారి ముఖ్యులను పోలలలో ముఖ్యులను వారికి ముగించి మారాజు వారి సాహచరిగా విశ్వభారతి విశ్వవిద్యాలయమునకు 500- రూపాయల కొసంగిరి. ఇప్పటికి 7 రు. 12,500- (ఆ. ప్రె.)

సామాజ్య సభ

సర్ తేజబహదర పట్రాగారి ఉపన్యాసము

నిన్న (30వ తేదీ) సామాజ్యము బొంబాయిలో గొప్ప బోగోసాభ జరిగింది. ఆసభలో నవస్థాపించుటకు దాక్షిణ్య గాన రాగా నభ్యుదయ పార్లమెంటులో పాక్షికమునాటి.

అదేమన నగరమున జరిగిన సామాజ్యసభా ఫలితమును గుర్తుపూగా రుద్రాపించిరి.

“నేను ఆ గ్రామీణులతోనుండి కన్యావివరమును గూర్చి అంగీకరించుటకు భారతీయులను గూడ ఉత్తేజ మత్సరికముగా నుండెను. ఆ దయను దానిని గూర్చియే మాట్లాడుచుండిరి. నేను కృత్రిమముగా ప్రకాశింపజేయుచున్నట్లుగా భారతీయుల అభిప్రాయమును గరిగా గ్రహించుటకైనను అంగీకరించుటలేదు. జూలై 25 వ తేదీకి ఫలితము తెలుసని ఎల్ల వారు నానించుచుండిరి. అధినివేశములలో భారతీయులకు సమానమార్గము లెక్కబడవు. ఆసిప్రభుత్వమునకు (వైటు పేషన్) నందుకుంటే అది కన్యాను గూర్చి ఆకాభంగమునే కలిగించిన. నేను యూరపురమున సంచరముచేసి నెట్టింబర నెలలో మరల ఆంగ్లేయులను కలిగిని. సామాజ్యసభలో అర్చింప బడవలసి నవివరములలో భారతీయ ప్రజలను చేర్చలేదని నాకు తెలిసింది. ఆసిప్రజలను సామాజ్యసభలో నేను (ప్రభాగారు) ఉపాధింప జూపటం అది సామాజ్యసభలో

మరియు అధినివేశముల ముగియించినదనిచేరి 1921 లో గుడిన తీర్మానమునుగూడ నిరుపయోగముగా చేపడదని అంగీకరించే తలపించిరి. “వారముల చేసిననుగూడ క్రితముగా కలుగునట్లు చేయియులేదు. అట్టి తీర్మానములనుగూడయు భారతీయులకు గుర్తుచుగా గాన దానిని నిర్ధారణగా తెలుసుకొనుటయే నాకే అంతే కన్యావివరమును గూడ మరల చర్చించగో గానకి తెలిపింది. సామాజ్యసభ జరుగుటకు ముందు కేసులు ముగియవలసినది సుట్టుగారిని గూడ యుట్టుగారు తప్పుకొనవలసినదని చాల సానుభూతి. మేకెంట్ కింగు గారికి పట్టు

ముగా నున్నదని నన్ను తెలిపింది. ఆకింగు రుహాదే గారి కన్యావివరముగాను సానుభూతితోను మాటలాడినా. నేను 1921 వ సంవత్సరము తీర్మానమునై నాభారతదేశ వానించినచో నాకు గమనముచేసెదనని కింగుగారు తెలిపిరి.

నేను జనరలు సుట్టుగారితో చాలసేపు మాట్లాడిరి కాని అతడు అంగీకరించుటకు నిపుడు తెలిపినచో నేను అంతర్జాతీయతార్వాదల సత్తిమిండిని మరియొకవారి కన్నునించుట కవకాశము కలుగనుగాననే నానుగతునిపుడు తెలుపజాలను.

సర్వాభ్యాసేతును గూర్చి భారతీయుల కట్ట సుట్టుగారికృతిక మగు సానుభూతిని చూపి గాని దక్షిణాఫ్రికా భారతీయుల విషయమున మృతము కొంచెమైననభిభావమునూ వలెదు. అదికేవలము ఆతిక సంబంధ విషయము. దానిని గూర్చి భారతీయులంత పట్టుదలను బూనుటకు భారత మగువలెదు అని సుట్టుగారు నుడిచిరి.

గవర్నమెంటు భారతమునల యొక అధినివేశము వారు యితరఅధినివేశముల వారికి నివిధములనివిధముల పాక్షిక నియ్యకుటకుంట్ల భారతమున కలిగియుండవలెనని రహస్య ప్రకటనమున సామాజ్యపార్లమెంటునుగూర్చి సుట్టుగారు వెల్లడించిరి. గమన మాక్షికలను తగ్గించుటకు గాక మోర్చించుటకు ననే సమస్య మును కలిగించుటకు నేను ప్రయత్నించెదనని తెలిపిరి. మరి రెంగుపాతల నేను ప్రభాగారితో మాటలాడితిని గాని ఆ విషయమున అంగీకరింపలేదు. సామాజ్య సభలో 1921 వ సంవత్సరము తీర్మానమునుగూర్చి సుట్టుగారుకప్పు కిక్కిన అభిప్రాయము ముగియించుటకు వాగ్దానములను చెల్లించిరి. దానికి ప్రతిబాధముగా వోకే తీర్మానము నుపపాదించెదనని గమనాత్మక విషయమ సుట్టుగారు వివరించెదనని ఆ ప్రకారము నుపపాదించు మార్గము దానికి ప్రతిబాధముగా నభిప్రాయమును గూర్చి సుట్టుగారు తెలియజేయుటకు ఒకటు నియ్య అధికారమును గూర్చి ప్రజ్ఞాపించుటకు తీర్పు మలేదయిన లేదని నిర్ణయమును కలిగించుటకు సుట్టుగారు ప్రయత్నించెను. సుట్టుగారు చక్కలు నిగూఢములని నేనెడితిని. ఆయన కన్నులతోను. అటులైనమీరు కన్నులతోను నీలగుట్టు బూడితి. మీరునిర్ణయమును ప్రసంగించితిరి. 1921 వ సంవత్సరము తీర్మానమును మోడించుట మీరసాధ్యమైనచో ఆ ప్రజ్ఞాపించుటకు మీరు కల అవకాశములను పరిక్షించుటకు నైవగిగు భారతీయసంఘమునకు గమనము చెయ్యవలెనని నేను సుట్టుగారు నడుగూ తాను గమనము చేయలేదనియు సుట్టుగారు తెలిపిరి.

సామాజ్యసభ నానాదేశసభ కంటెదని సుట్టుగారునను గాని చర్చలను (తక్కులను కరిమక్కులను) అసభయొక్క కర్తవ్యమై యుండ అందులకు నుడవారదంగీకరింపలేదు. భారతీయ సమస్యనుగూర్చి చర్చించుటకు సుట్టుగారు రెండుమాత్రము సంగీకరింపలేదు. సామాజ్య సంయోగము తన మాఖ్యరర్తము సుట్టుగారు చెప్పుచున్నను సామాజ్యమునుండి భారతదేశమును చేరవేయుటకు నానాదేశ కిక్కిన వారందరికంటెను కృత్యములయ్యెను. ప్రయత్నముగా నీ (తక్కులతో కలిగి) సమస్య గా నుండుట బోయి సామాజ్య పీఠావకమునకు మూలభారమును క్రధాన కైతే కిగ సమస్యగా నేర్పడ గలదని నేను భావించుచు నుండినా. ఇండియా ప్రభుత్వమునం దేర్పత్తులు చేరినను యా (ప్రజ్ఞాపన) భారతీయుల అభిప్రాయమును వారలకృత్యము చెయ్యజాలరు గాన 1921 వ సంవత్సరము తీర్మానము నములు జరుపుటకు గల అవకాశములను గూర్చి వరి కలిగించుటకు భారతీయ సంఘముల వారికి అధినివేశముల సంఘములవారు గమనము చెయ్యవలెనని నేను అధినివేశముల ముగియుటకు సుట్టుగారిని కోరితిని. సుట్టుగారు నిరాకరించిరి.

క్రాంతకాలనీలనుగూర్చిన బాధ్యత అధినివేశముల కా ర్యాలమునువారియందే యున్నది. కన్యావివరము చాల కష్ట మగు సమస్యగా నేర్పడినది. ఈతీర్మానమునకు భారతీయుల అంగీకరింపకు. సామూర్థ్య గమన గౌరవమును చూపినగాని నేను మంగీకరించునని నేను సుష్టముగా తెలిపితిని. దాక్షిణ్యము కిక్కిని తెలుపవలసినది మీరల పరికరము. మానంభుములతో నాతో చించుటకు మీరల యొప్పుకోవలసి అడిగితిని. ఆ సంఘములు పూర్తిగా ప్రతినిధిసంఘములుగా నుండవలెను. ప్రతి సమస్యను గూర్చియు సాకల్యముగా చర్చించక కష్టము. ఈ విషయమును ఇండియాదేశమునకు వారు చాల పట్టుదలతో నున్నారు. వారలకృత్యమును నహించు. ఈదేశమునకు రాగానే నెంటు కి వాతోకలిసి మాటలాడవలెను! అని రిడింగు ప్రభుత్వగారు నాకు రింతివార్త సంపెను.

దక్షిణాఫ్రికావిషయము చాలకష్టముగా నున్నది. ప్రజలకు దొరకనవలసినదనుగూడ చాలకష్టముతో నుడిచి వలెను. లేనిచోని సమస్య యొకను విషయమును జనరలు సుట్టుగారు సామాజ్య సంయోగ వాదియు ను నమ్మకముగా కలుమాత్రమైనను లేదు. (సార్వభౌమ) ఆంగ్లేయ కేసున పోలీసుగారు నా కార్యకర్తలను రహస్యమున నిలుండు గారును మరెవ్వరునుండి ఆంగ్లేయులను భారతీయులను నాకు చాలసమానముచేసిరి. విలియముగా రాంగ్లేయులైనను నాని మునుమునను మనకేసు విషయమునను చాల విశ్వాసముతో పనిచేసెను. కిక్కినవారిపేర్లను నేను తెలిపినచో వారి రాజకీయ సంబంధమునకు విరుద్ధమయ్యెనుగాక నేను తెలుపజాలను ఈసభ కలవ సభ్యులకు లాభము కలుగునని నేను తెలుపజాలనుగాని చేయుట. కారమును సామూర్థ్యముతోను ఆగవించలేదు. అటు లాలోచించిన విషయమునాడే లాభము న్యాయముయే వారు నిర్ణయించినచో నేను తలయొగ్గదను. వారికిక మంచిమార్గమును చూపిన సంకల్పించెదనని సుప్రభాగారు నుడిచిరి. (అ. వె)

చెన్నపురి కార్యరేషను నోటీసు

శ్రీ రాజప్రతినిధిగారి రాక

1919 నం! రము 4 వ చెన్నపురి సిటిమునిసి పల్ ఆక్టు పెమ్మాయి 5-2 (2) 213 వ సెక్షనులో తెలుపబడిన నిబంధనల ననుసరించి శ్రీ రాజప్రతినిధిగారు చెన్నపురికివచ్చు వందర్శమున 1923 నం! రం డిశంబరు నెల 8 వ తేదీ ఉదయం 7 గం-15 నిమిషములనుండి ఉదయం 9 గం-30 నిమిషముల వరకు ఈ దిగువ తెలుపబడిన వీధులు అన్నిరాక పోకలనుండి మూయబడుననియును మూలముగా ఎల్లరకు తెలియ జేయడమైనది.

- మేల్ ఆపైలంరోడ్డు,
- కణ్ణన్ శెట్టిగారి సర్రమునుండి పోవు వానల్పురోడ్డు,
- పూనమల్లి హైరోడ్డు, (ట్రామ్ వే హెడ్ క్వార్టర్స్ నుండి జనరల్ ఆఫీస్ బ్రిడ్జివరకు),
- బాడిగార్డు రోడ్డు,
- రండాల్పురోడ్డు, పూనమల్లి హైరోడ్డు జంక్షన్ వరకు అట్లీన్ సర్సు సందు,
- నేవల్ ఆఫీస్ రోడ్డు
- తిరువేంగడ మొదలివీధి,
- కడప రంగయ్య చెట్టివీధి,
- వీరాస్వామి పిల్లవీధి,
- నారాయణ చెట్టి వీధి,
- కుప్ప చెట్టి సందు,
- వరసిద్ధి వినియగర్ గుడి వీధి,
- సిడెన్ హమ్మర్ రోడ్డు

ఈ దిగువ తెలుపబడిన రోడ్లు జంక్షన్ వరకు రాకపోకలు జరుగ కుండునని అప్రమేయము కలదును.

పూనమల్లి హైరోడ్డు రండాల్పురోడ్డు వీధులు చోట, సిడెన్ హమ్మర్ రోడ్డు పూనమల్లి హైరోడ్డు త్రోవలియుచోట, నేపియర్ పార్కురోడ్డు మాం రోడ్డుతో కలియుచోట.

రిజిస్టర్ భవనము } జి. డి. బోస్
చ.దాను }
29-11-23 } కమిషనర

చంత్రమాము — పండ్ల పోలు పుల్లె
మంచిపాడుము చక్కని దబ్బి 1-కి అణాలు 0-2-0
అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

భారతీయ తరుణామృత ఆఫీసు - పామిడి

ఆశ్చర్యము! వెలస్వల్పము!! ఫలమధికము!!!

ఇకను అవకాశముగా దాక్షిణ్యార్థము కల్గి ఇకావశ్యకముల పుడక పోకధనులకు నీకు శ్లము వలన వననము నుండదు.
నాదేవధములు నీకులకు నివారించు చాలా మంచిగుణము నిచ్చును. ఆవధనములను నివారించుచు. నీకులకు తెలియకల సామ్య వాపడు.

తరుణామృత లేహ్యము:— ఇది ఆయుర్య మొదలైన భవ్యములతోను శ్రేష్ఠమైన మూలములను మరలకలము గలగ అతి సుఖప్రయోగముగాను కలదు. కేవలముండిది. రక్తమును శుక్రమును భారువృద్ధియును. ఎల్లవాదలకు బలమునిచ్చును. అన్నివిధములకు కాక, ఉడుకు వ్యాధులు, మేమగుంబుల రోగములు, చర్మ వ్యాధులు, శుక్ల వర్ణము, బహిష్కార మూత్రవ్యాధులు, గోరియా మొదలగు శ్రీసంబంధ రోగములు, ఇకావశ్యకాలలో అనినములేక నీ నివారించును. మెకడును చలనశీలమును. అన్నివిధములకు గరిగిన శుద్ధిత్వమును పోగొట్టును. వ్యాధిలేనిట్లు వారు నవనీలించిన శుద్ధిత్వమును పునరుపాదించును. ఆశ్చర్యకరమైనది. 20 ములములకు దబ్బి 1-కి రు 8-0-0. పోగొట్టుకులు కలు.

చంద్రకాంత లేహ్యము:— ఇది రాత్రి భోజనానంతరము నేదించిన ఉదయము సుఖించుచు వుండును. మలబద్ధకము, అజీర్ణత, అగ్నిమాంద్యము, శుష్కత, కఫ, క్షయము ఉప్పున దగ్గులు, కింధేయము ఒంటిలో కీళ్లనొప్పులు వారివైత్యాదికి కంఠమును నివారించును. కలదీర్చి నివారించును. మరయు శ్రేష్ఠమైన అన్నివిధములైన వ్యాధులు నూతిగా నాయవులు మూత్రములను మర్మవ్యాధులు నివారించును. విద్వంయుక్కు కడుపుగాని వ్యాధులు నివారించును. 10 ములములకు దబ్బి 1-కి రు 1-0-0. పోగొట్టుకులు కలు.
4. నాలుగు రామలింగముల గారు మొదలగు వారి వాడ, 5. నూతన. 6. రామరావుసోదాపాక్షిక్తి, యెల్లూరు, కృష్ణాపల్లి, 6. స్వామిశెట్టి శ్రీరాములు, బట్టెట్టువాడు, తెలవాడ, 7. శ్రీ కంకరేశ్వరకంఠెని, మల్లాది, శ్రీకావాలాసునిగారిగూర్కూ 8. 8. వారి వారి కొండయ్యశెట్టి విర్రవలు నంద్యాల, 9. గలపరరావు యెక. 10. వారును నేమనినశ్చెట్టు కర్నూలుకొట.
వరా:— నాదేవధములు ఈ హిందూదేశములో నెల్లవోట్ల అమృతము. యంకా కొంతమంది ఏకంట్లు కావడం ప్రాప్తియు, దాక్షిణ్య యం. బి. ఆర్. వర్మ, పామిడి, (జిల్లా - అనంతపురం)

జ్ఞాన, నవలకు బిః—పార్ శూర్యుగారు
 వర్తమా నాపాటాజ్ఞాన. నునుల ముత్తార్థమువలె శ్రో
 తున్నది. ఇది తిరునామ ఎట్టు అప్పుడును బిజ్జాను నభ
 వేయనకుంటే వుండేది.

కృష్ణామండల విభజనము

పెక్కు-తాలూకాలవారు మహాజను

కృష్ణామండల విభజనమునగునట్టి కృష్ణా, భీమవరం, ఏలూరు, నర్సాపురం, కణికుల గన్నవరం తాలూకాలవారును చింతలపాడు, పెటాపాడు, దివిజనలవారును చాలమంది సంకలనము చేసి దొంగతనమునకు కుట్రచేసి పంతులుగారు "దొంగతనము వారి నూతన ప్రచారము విభజనము జరిగినచో కృష్ణామండల మనకు. ప్రజలకు చాల యిబ్బంది కలుగును. కృష్ణా తాలూకా చింతలపాడు పెటాపాడు దివిజనలవారికి చేరుటయు చాల అసౌకర్య కరమును పెద్దపస్తీయు నగు ఏలూరును కడలివేసి, ధోరుపేటలను పెటాపాడుకు విడదవోయి జిల్లాముఖ్యస్థానముగా నేర్పరచుటయు జరిగినచో ప్రజలకు చాల యిబ్బంది కలుగును. అవసరమైతే పెటాపాడు పెటాగొండదీవిజనలవారికి చేసి కొత్తగా పెటాపాడు తాలూకాను చేర్చవచ్చును. నాలుగు దివిజనలవారు బదులుగా తూర్పు దివిజనలవారి చేరువచ్చును. ప్రస్తుతము కృష్ణా తాలూకా నోక దివిజనలవారి చేసి వివిధమున ఉద్యోగి నిధికారిగా నియమించవచ్చును. అది విజనలవారి తాడేల్లిగూడెం నిడదవోయి నోక దివిజనలవారి ముఖ్యస్థానముగా చేయవచ్చును. నరసాపురం భీమవరం తాలూకాల నోక దివిజనలవారి చేసి దీప్తి కల్పన నిధికారిగా నియమించి నర్సాపురమున భీమవరమున ముఖ్యస్థానముగా చేయవచ్చును. గన్నవరం ఏలూరు తాలూకాలను విడిదిజనలవారి చేసి పెటాపాడు దివిజనలవారి నిధికారిగా నియమించి ఏలూరును ప్రధానస్థానముగా చేయవలెను గాని నిడదవోయిను ప్రధానస్థానముగా చేయవలెను" అని అల్లూనూరున్న (అన్నవరం పేరు) గారపాటి వెంకట (కలలు పోయి) శ్రీనివాస వేంకటకృష్ణారెడ్డి (గోపాలపురం, ప్రాంతము) కనూటి రెడ్డి కోటి రెడ్డి (ప్రదర్శన), ప్రకాశరావు (తాడేల్లిగూడెం) మోక్షరాజు జర్రావు, దగ్గిరాల కేశరావు, గుట్టామోక్షయ్య గార్లుగారు ముగియుచు "వాని సంకలనము చేసిరి. (లింగవార్త.)

బొంబాయి ప్రతిబజారు అలకల్లోలము
దలారీలపోటీల ఫలితము

బొంబాయి నం. 80:— బొంబాయి ప్రతిబజారులలో కృష్ణామండల అలకల్లోలమునకు. ఈ లోలము నిరచించుచు చాలవారును విజయము సంతోషమునకును. ప్రతిబజారులలో (బొంబాయి) అందుముఖ్యముగా నిన్ను అతిథి "దేవత" పోటీలుపడి అధికభలము కొనిన దలారీలయొక్క స్థాని గుంటుల చాల సంకలనమునకును. వీరిలో చాలమంది దివాలాదీక్షలు. వీరి వచ్చునని తెలియుచున్నది. నిన్ను సాయంత్రము దలారీలను ఓర్పునకు, కమిషను ఏజెంటును సమావేశమైరి. ఆసమావేశము యుక్తకర్తవలయున్నది. ప్రోచిక్రతి ధనము నిర్ణయించుటకు దలారీల నిన్ను నోక యుక్తమును ప్రారంభించిరి. ప్రోచిక్రతి వ్యాపారమును నిన్ను వీరు జరుగియున్నారేను. ప్రతినిధులు బోర్డువారు బోర్డులు వున్నప్పుడు వలెనని ప్రారంభించెను. బజారు గుంటు వ్యాపారమును సాగనియందులకు పిప్పించి ఏజెంటు చాల ప్రోత్సాహ ప్రాతికూల్యమును తెలిపి నిన్ను రాత్రి ఉన్నదియూ కాక ఆసానియేమను బోర్డువారు 80 వ తేదీ 80వ ప్రతినిధియును జరుగి దని యుక్తమును ప్రకటించిరి. 80 తేదీ వరకును నిర్ణయించబడిన ధరలకు విక్రయములు జరుగవలెను.

తృతీయము కృష్ణామండల !!
తైబరీలకు మంచి తరుణము
కాకినాడలో జరుగుచోయి మహాజనసభకు
ఆంధ్రప్రచారణ గ్రంథనిలయములో ప్రకటించబడునది
50 గ్రంథములు రు. 43-0-0 విలువగలవి
రు. 20/ లకు మాత్రమే ఇచ్చెదము
వలయువారు అర్ధరాత్రి తర్వాత గ్రంథముల పట్టిక
చంపుదుము.
ఈ కిక్కిపుకర 1 దిశించు 28 మొదలు 15 జనవరి 1924
వరకు మాత్రమే
మేనేజరు, ఆంధ్రప్రచారణ గ్రంథనిలయము,
కాకినాడ

తాడిపత్రి యూనియను చైర్మను

పరిపాలనా సరిగానుండలేదను నాందోళనము

చైర్మనును ఎన్నుకొనుటకు కాన్సిలరుల కధికారి ముఖ్యతలను దొంగతనమువారి కొరకును ఇచ్చి (80 వ తేదీ) ఉదయము 9 1/2 గంటల వైపున అవసరకరణ జరుపునని నిన్ను సాయంత్రము పారుటకు తెలియగా కొంత కలకలము కలిగినది. అట్లేంటి 24 వ తేదీకి జరిగిన సంఘసభలోనిట్టి తీర్మానముపాదించబడగా 5 గంటలకులమును ముగియ ప్రతికూలమును పట్టించిరి. ఆ తీర్మాన మామోదింపబడినందున యిట్టి కలకల తీవ్రత ద్వారా దొంగతనమునకు తెలిపిరి. మునిసిపలు కాన్సిలరులవారు పరిపాలనాసరిగనుండ లేదనియును, మునిసిపాలిటీలో అకమపరిపాకముగూర్చి విచారణచేయుటకు కాన్సిలరులకు కత్తి లేనిచో వారు రాజీనామాలు నియోగింపవలెనును బహిరంగసభలో పారుట తీర్మానించిరి. ప్రస్తుతము వైసుపుయ్య గారును ఎం. బి. కొండప్పగారును అరిని సోదరుడగు ఎం. పి. రంగప్పగారును అధికారమును వదిలించుటకు కమిషనరులకు రుసుము నేకాన్సిలరుల యిచ్చుటకు యిచ్చుటకు పన్ను గడలను కన్నులు కాన్సిలరుల దొంగతనమునకు పనికి పట్టినందున పంపబడెను. మునిసిపాలిటీ అక్రమపాపాలను సున్ని విచారణ చేయవలెననియు ఈసారి నోకరిని కేక విచ్చియు యుక్తయోగ మొక్కగా నియమించుటలెందులకు దొంగతనమువారి కొరకును బహిరంగ సభలో తీర్మానింపబడెను. దొంగతనమునకు రండులను సూర్యులెంతకును ఏమయును తెలియలేదు. నేను అకలకల జరుగుచున్నది. 9 1/2 గంటలకు ఉదయము 11 యెను వైసుపుయ్య గారును పిక్కయ్యగారును, 5 గంటల కప్పుకుండినగాని సభజరక పోయెను. అతడుగాక మరొకరు వచ్చిరి. అందువలన సభకు మునిసిపలు ఉద్యోగులను కాన్సిలరులలోను వారి ముద్దలకు పంపెను. అసభ ముగియగోలన వారిలో నూడ కొందరు రాకపోయినను ఎటులైన వాసభను జరగవలెనని వైసుపుయ్య గారు ఆందోళనమును చెందెను.

"మునిసిపలు కాన్సిలరులవారు కార్యము సరిగలేవు. 80 వ తేదీకి సభజరకనని వారు 24 వ తేదీ సాయంత్రము 4 1/2 గంటలకు పంపి 20 గంటలకు వ్యభిచరించు, ఈసభ అవసరము. ఈయంద్యోగుల వర్తనల వారినియు నాడేల్లిగూడెం నని కాన్సిలరుల పి. జి. మాగీగారు నడిచిరి. ఉదయ 11 1/2 గంటలకు సభకు సభకు చేరి మాగీ, నే కుటుంబముగారు (కన్సిలరుల సభకు) సభజరకవచ్చిరి. వాసభ చేయవలెనని వారి కొంత తీర్మానము చేయబడుట సరిగదని వారిద్దరు నాడేల్లిగూడెం. ఈయందును వర్తనలయొందులలో లేదు. వ్యభిచరాలను, ఈరికిగా అయినది అటు నోటీసుల కృష్ణా పంపబడెను. అని మాగీ గారు నాడేల్లిగూడెం.

"24 వ తేదీ తీర్మానమునీర్వహణచేయవలెనని" అను తీర్మానము పాదించబడెను. అద్దరముకులయ యద్దర ప్రతికూలము. తీర్మాన మామోదింపబడెను. అదియు రిపోర్టును సూర్యున తీర్మానమునూడ నపపాడి. పగా మాగీగారు మరల నాడేల్లిగూడెం. ఆ తీర్మానము జరిపివలెనని చెందెను.

"ప్రజాకలనము కాట్టియు కృష్ణామండలము పాడుచేసి జట్టియు యాసంఘసభలను లోలగించి కొత్త ఎన్నికలకు తర్రు వియ్యవలెను. కమిషనరులకు వానిని తెలుసే యెన్నుకొని నియమించవలెను" అని సూర్యున కృష్ణామండల ముక్తిని గొనుచు జనాభాను పంపుటను ఏర్పాటు జరిగినది. మునిసిపలు, ఆదాయము కన్నుల నిధికరణగా విల్లియమును ప్రముఖులు చాలమందిగూడ సంకలనములు చేయబడునని (లింగవార్త)

అనాక్రమణ, దగ్గినిలో పనిలేకపోవుట
కనూరు 15 తేదీ నుంచి జూన్ 1250000 మందికి పని లేకుండెను. బీసెం జేసిక 1000000 కిక్కిరగినందున. ఆక్రమణ ప్రకటించబడు 20 0000 మందికి పనిలేకున్నది.

రెడ్డి రాణి
రెడ్డిసంఘముయొక్క కృష్ణామండల సాధించుటకు ప్రకటించబడుచున్న సభాసభకు. ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్య సంబంధించిన సా. ఘోషించబడుచు, గాడితయినవలయును, వా జ్ఞుయినవలయును నూడె ధనం చాల చర్చించబడుచుండును. సంకలనమునకు రు. 20-0-0 లు.
రెడ్డి బదర్లు, రాయచెరువు, గోదావరి జిల్లా.

విరిగిపోయినందు
రెడ్డిమండల సా. ఘోషించుచు చేయు సభకు 24 అపగాధా కృష్ణా అధికారిని జరిపివలెను. దివిజనలవారు ఉరితీయవలెనని.

విరిగి ప్రచారణలకు 2842 పాపలను పరిపాలనల నియమలెని 48 అధికారియులతో తీర్చివేసిరి. ఇంకను 22 దావాలు తీర్మానము గానినీయున్నవి.

హరిని మేల లేవకత్తి ము దివిజనలవారు దుండుటకు జాతిపనికి అధిక భవన ప్రయత్నము చేయబడునని. 1924 లో హరి కృష్ణా ప్రయత్నము జరిగినవచ్చును. ఈయెప్పుడు 10 తేదీకి జాతిపనికి భవన రాబోయినవచ్చును.

యూనియను సాధించుటకు తామెన్నుకొని యూనియను కలకల కలకల తేదీయు సాధించుకొని తెలియజేసిరి.

ప్రకటన
శ్రీ ఆంజనేయ సిల్కుమిల్లు ఏలూరు.
మా సిల్కుమిల్లుమగములు, ఆడలు, అమ్మలు పన్నెలువగయిరా 15 వ దిశించబడులోగా సమయం భరింప వచ్చినయెడల అమ్మివేయబడును. తెనియెడల 15-వ తారీఖున సరియైనమొత్తము వచ్చుయెడల పాడినవారికి కొట్టివేయబడును. కనుక కావలసిన వారు వచ్చి పాడుకొనవలయును. పాటమొత్తములో నగముపాట భాయము కాగానే చెల్లింపవలయును. దిగిపోయి సామాను తీసికొని వెళ్లువచ్చు చెల్లింపవలయును. పాటపాడువారు పాటకాలమును 11 రూపాయలు-ధరావతు కట్టవలెను.
టి. మాణిక్యం,
శ్రీ ఆంజనేయ సిల్కుమిల్లు,
ప్రాంతము

అమృతధృతి

రాత్రియెడ, పరియెడ, రైలో నున్నది లే మరెన్నుట ప్రయోగమునకును అమృతధృతి ఒక బుద్ధి వర్ధనముకొనిన కృష్ణామండల ముఖ్యులు భావించవలెను.

అమృతధృతి	అమృతధృతి
ఇది ఒక మోతాదులో నయమును.	పానీయము, రుచియు, కలకలమును.
తామర, జీడి, రుచియు, పూరిలలో కలకలము ను.	దగ్గుల, ఉప్పులము కృష్ణా సిల్కుమిల్లులో కొంతమును తెలుసే పాదపోయెను.
గాజుములు, పప్పు, పుండ్లు, రైసులము పప్పు రెండుపూరిలలో నున్నది.	యెల్లియెడలైనను ఒక మోతాదులో లెవలెను.
లేలు, జీడి, యెరిరి చివపుగుళుళులు మం గ్రామక తీరి.	సా. ఘోషించుచు కున్నాను. అమ్మిభావలను పా గాటును.
జలుకు కృష్ణామండల కలకలము పిటికీ ఒక మోతాదును.	సా. ఘోషించుచు అక కలకలమును.
రలకలము, పాన్సు, అకలకలము, పాదలము.	అమృతధృతియందు కృష్ణా మండల కొంతము లోగిమోతాదులు.
80 మోతాదుల బుద్ధి 1-8 రు., 2-0-0 పి. పి. రు. 0-8-0	అమృతధృతి 12 బుక్కులు 21-0-0 రు. పన్నెకము.

కృష్ణామండలము
విక్రయకలకలము కలకలము సాధించుటకు గోతమున కృష్ణామండల వాడివలెను.
సీసా 1-8 రు. 2-0-0 పి. పి. 0-8-0
సీసా 8-8 రు. 2-8-0 పి. పి. 12-0
కలకలము కలకలము, పాదలము, తెలుసే పాదలము.
కా. నుగో కలకలము పి. పాదలము, పాదలము
ANUGO & Co., Perel, Renhav.

ఆంధ్రవత్తిక

1928-29 సం. దిసంబరు నెల 1 వ తేది

శనివారము

నిర్మాణకార్యక్రమము

నిర్మాణకార్యక్రమమువలన గాని, ప్రజల యశస్వీయములు నెలకొనవని కాంగ్రెసునందలి ఉభయ పక్షములవారును అంగీకరించెదరుగాని, యింతవఱకును తత్సాధ్యమునకై తగిన కృషి జరిగియుండలేదు. కాననసభల ఎన్నికల గడవిడిలో, దీనినండి దృష్టి ఆపలకు దొలగినటుల గనుపించును. ఎన్నికల తొందర లంతరించుటచే, ఉభయపక్షముల వారును, తమ శక్తినంతయు నిర్మాణకార్యక్రమమును నిర్వహించు నిమిత్తము భారీభారీ సవన రము గలదు. ఇంకను తదివృత్తియును సరమగును. స్వరాజ్యపక్షమువారి కియినన, కాననసభలపై మూలమే దృష్టి లగ్నమగుటకు వీలులేదు. సంవత్సరమునందప్పుడప్పుడే సభలు జరుగుచుండును. ప్రతిష్ఠంభములే వారి యుద్దేశమగుటచే, అధికారుల నెటుల సంప్రీతుల చేయగలమను సందియము వారి మనములను బాధించుచుండును. కాననసభలలో పని గలవారు కొలదిమంది ప్రతినిధులు మాత్రమే. కాననసభలు స్థానికము, స్వరాజ్య సంపాదనమునకై పేరొక్క కార్యమునందు నిమగ్నులుగాక లేవుదు. లేకపోయిన వారు తమ కాలమును వ్యర్థపరచిన వాడమౌదు, ఈ కారణము చేతనే, వి. జే. పటేలు గారికిమీద నిర్మాణ కార్యక్రమమునకై పాటు బడెదమని సూచించియుండిరి. వీరి మార్గమును స్వరాజ్యపక్షమువారు రెల్లరును అనుసరించుట ప్రయోగ్యము. మరేయొక సంగతిని గ్రహించుట యవసరము.

స్వరాజ్యసిద్ధికి కానన సభలు ప్రతిబంధకము లగును, అట్టి ప్రతిబంధకమును తొలగించుట యవసరమనియు, స్వరాజ్య పక్షమువారిందు నిమిత్తమే కాననసభలలో ప్రవేశించుచున్నారనియు, పక్షనాయకులు చాటియుండిరి. ఇందును బట్టి కాననసభలు సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధికి గాని, నిర్మాణకార్యక్రమ నిర్వహణయనకు గాని తోడ్పడవని నిశ్చయమగుచున్నది. స్వరాజ్య సంపాదనకు వలయు పనులన్నియు ప్రధానముగ కాననసభలకు వెలువలనే జరుగవలసియున్నవి. ఇట్టిపనులను కొనసాగించునిమిత్తము, స్వరాజ్యపక్షమువారును గాంధీ పక్షమువారును చేతులగలిపి తదేకదీక్షతో పాటు బడుట యవసరము. డిల్లీ కాంగ్రెసునందు, కానన సభా బహిష్కారము త్రోసివేయబడుటచే, ప్రజల దృష్టి సహాయనిరాకరణము నుండి సహకారము వంకకు మరలుట తలపించినసంగతి నిజమే. ఉభయ పక్షములకును ఎటులనయినను సంయోగము గుదుర్చుటకు సమాధానమార్గమును మహమ్మదాలీ ప్రభుత్వ అవలంబించవలసివచ్చెను. ఈ సమాధానము వలన లాభముగలిగినా లేదా యని విచింతింప నవసరములేదు. గతజలసేతుబంధనమువలన ప్రయోజనమేమి? ఇకముందు శేయదగిన కార్య మేదియనియే యోచించుట ముఖ్యము. ఈ విషయమును, కాకినాడ కాంగ్రెసుసభ ఇదిమితమని నిర్ణయించవలసియున్నది. సభాధ్యక్షులగు మహమ్మదాలీ గారు, దేశమునకు తగిన ప్రోత్సహపెదరిన సమైదము.

గాంధీమహాత్ముడు జయిలనుండి త్వరలో బయటకు వచ్చిన ప్రస్తుత పరిస్థితులను గమనించి, తగిన కార్యక్రమ మేర్పఱుచు నడుటకు సందియము లేదు. మహాత్ముని సందేశమును కాంగ్రెసుసభయు తప్పక యంగీకరించుట తథ్యము. మహాత్ముని త్వరలో విడువనియెడల, సమాగ్ధ మవలంబించవలయునను ప్రశ్న యుదయించును. “నాగపురమునకు మరల పొండు” అను నివాదము క్రస్తుత సమయమునం దన్ని మూలలను ప్రతిధ్వనించుచున్నది. మహమ్మదాలీగారి డిట్టి హితము నెసగిరి. బొంబాయి కాంగ్రెసు, సర్వేంటు మొదలగు అసహాయ వాదపత్రిక లీ సందేశమును ఆమోదించుచున్నవి. నాగపురపు కాంగ్రెసు సభ, గాంధీమహాత్ముని విజయమునకు నిదర్శనము. కలకత్తాలో జరిగిన కాంగ్రెసు సభలో, గాంధీమహాత్ముని సిద్ధాంతమునకు నాయకులు కలవురు స్యతిలేకులుగ నుండిరి. నాగపురపు కాంగ్రెసు సభయందు, అన్నిపక్షములవారును ఏకమై సహాయనిరాకరణ తీర్మానము నామోదించిరి. మరల నట్టి సంయోగము గుదురుటకు సాధ్యమగునా? కాంగ్రెసు సభ ఒక్కకంతముతో తన సందేశమును హిందూదేశమున కొనగగలదా? అది సాధ్యమయినను గాకున్నను, నిర్మాణకార్యక్రమము గూర్చి ప్రజల దృఢనిశ్చయము తెలుపుటకు వీలగును. నిర్మాణకార్యక్రమము నొక లాంఛన క్రింద జరిగిందని లాభముండదు. దానిని సిద్ధాంతమునం దంగీకరించిన ప్రయోజన ముండదు. నిర్మాణకార్యక్రమమును కొనసాగించు మార్గ మేది? అందు కెట్టి ఏర్పాటులు జరుగవలెను? గాంధీమహాత్ముడు సూచించినటుల, పంజాబు మొలుల వేగముతో నది కొనసాగు టెటులు?

ఈ సంగతులను నాయకులు చర్చించవలెను. కాంగ్రెసుసంఘములు తమ తమ సూచనలను ప్రకటింపవలెను. ఉపన్యాసవేదిక లీ ఘోషతో నిండవలెను. పత్రిక లీ విషయములను ప్రాముఖ్యమునకు చేపలెను. కార్య కరతంత్రులు తమ తమ భవములను సూచించవలెను. ప్రతిబంధకము లేవిగలవో, వానిని దాటు మార్గ మేదియో నిరూపించవలెను. మాంద్యమున కిది తరుణముగాదు. జడత్వము వలన వివాళము గలుగును. నిర్మాణకార్యక్రమమును గూర్చి ఇంతవరకును అశ్రద్ధ వహించినందు వలన ఎట్టి యనర్థములు వాటిల్లెనో వివరింప నవసరములేదు. సహాయ నిరాకరణ ధర్మమున కెట్టి నష్టము గలిగెనో చెలువ పోరలేదు. ఇప్పటికియినను మేల్కొనవచ్చు, సహాయ నిరాకరణ మడుగంటి స్వల్ప లాభాపేక్షయందు ప్రజల మనములు మరల దగుల్కొన గలవు. నిర్మాణ కార్యక్రమమునందలి ముఖ్యాంశములు తెలిసియే యున్నవి. వానిని క్రద్ధతో నిర్వహించిన జాలును. ఇప్పుడు ప్రజలు చూపవలసినది కార్యదీక్ష. ఇకముందు వెలువడవలసిన సూచనలు కార్యదీక్ష నెటుల పెంపొందించవలయుననియే గాని, వేరు గాదు. అస్పృశ్యతను తొలగించుట కేమి, కద్దరు నిర్మాణమును పూర్తిచేయుటకేమి, జాతీయ విద్యను సుప్రతిష్ఠితము గావించుటకేమి, పంచాయతులను నెలకొల్పుట కేమి, జాత్యైక్యతను బలపరుచుట కేమి, అహింసను కాపాడుటకేమి, ఫలక్రదమగు చర్యలను కైకొనవలసిన యావశ్యకత గలదు.

దీనిని గుర్తించినవారు వెనకముందాడుటకు వీలులేదు. పక్షవాదములతో ప్రొద్దుబుచ్చజాలరు. సహాయనిరాకరణము నిర్మాణమున కెటుల ప్రోద్బలమొసగునో, ఉద్యమారంభమున నిరూపింపబడెను. ఇప్పుడన్ననో, నిర్మాణమువలన నిరాకరణధర్మము

నెటుల గాపాడ వీలగునో, నిరూపించవలసియున్నది. నిర్మాణము చురుకుగ జరుగకున్న నిరాకరణదృష్టి నిలువజాలదు. నివృత్తిమార్గము ప్రవృత్తి మార్గమున కెటుల తోడ్పడునో, ప్రవృత్తిమార్గమును నివృత్తి కలులనే తోడ్పడగలదు. రెండీని అవిభాజన సంబంధము గలదు. నిర్మాణకార్యక్రమమును నిర్వహించుటకు, తగినమార్గములను సూచించుట యవసరమయినను, లోపరహితమగు మార్గములను నిరూపించుట దుర్లభము. అందుకొర కెంతప్రయత్నము సలిపినను విశేష లాభముండదు. కార్యోత్సాహమును పురికొల్పుమార్గములను నిర్ణయించిన చాలును. ప్రజలు కార్యనిమగ్నులై పాటుబడుకొలదియు, అనభవములవలన సరియగువద్దతులను గ్రహించవచ్చును. లోపములను కనగొని వానిని తొలగించవచ్చును. కాగితముపై నెన్ని చక్కని ప్లానులను తయారు చేసినను, పనులు చురుకుగ జరుగుచున్నగాని వాని యుపయోగముండదు. కార్యదీక్షపట్ల జనింపవలసిన యుత్సాహమే సజోత్సాహము. టక్కుంగల ఉత్సాహము బుచ్చద ప్రాయముగనుండి త్వరలో సమసిపోవును.

నిర్మాణకార్యక్రమము నిర్మాణమునకు సంబంధించినది. నిర్మాణ మనన, స్వరాజ్యనిర్మాణము. స్వరాజ్యనిర్మాణమునకు మూలాధారము, స్వశక్తి ప్రవర్ధనము. స్వశక్తి ఏమాత్రము ప్రబల్పించినను, అది నూతన వికాసమును జేగలదు. నూతన యుగమును ప్రవేశపెట్టగలదు. పరాధీనతకు పాదు కలిగింపగలదు. పరాధీనత కొకమారు పట్టుదప్పిన పిమ్మట, అది నిలువనేరదు. ఆరంభకార్యము కొంచెము కష్టమగు కార్యము. కొంత పని జరిగిన పిమ్మట, నభివృద్ధి యతిత్వరితముగ గలుగును. కార్యతూరత ఒకరినుండి మరేయొకరికి బ్రాకును. వేయి ప్రసంగములకన్న ఒక్క కార్యతూరుని నిదర్శన మెక్కుడు లాభకరముగ నుండును. నిర్మాణకార్యక్రమము కొనసాగుచున్నదనిన, స్వరాజ్యము ఫలమును స్థాపితమగుచున్నదనియే ఎంచవచ్చును. ప్రజలు తమ పంచాయతులను, తమ జాతీయపాతకాలలను, కద్దరువస్త్ర నిర్మాణమును స్వయముగ నిర్వహించు కొలదియు, వారికి స్వరాజ్యసాధనము గలుగుచుండును. అట్టితరీ, స్వరాజ్యము నొక రిచ్చునది గాక, తమంతట తాము దెచ్చుకొన గలుగునది యని ప్రజలు గ్రహించ నేర్తురు. అట్టిస్వరాజ్యమును పెకలించుట దుర్లభము. ప్రజలస్వాతంత్ర్యపువాక్కును పాలకు లెవ్వరయినను సరియే గుర్తింపక తప్పదు. ఇట్టి యద్భుతశక్తి తో గూడుకొనిన నిర్మాణకార్యక్రమముగూర్చి ఉపేక్ష వహించుట ఎంతదోషమో కనుగొనవచ్చును. ఇదివరకు పెక్కుమారులు నెలిపినటుల, గ్రామములందే నిర్మాణ మారంభము గావలయును. గ్రామమే స్వరాజ్యసాధనమునకు బునాది యగును. గ్రామప్రకృష్టావసరము బలపడుకొలదియు, నిర్మాణకార్యక్రమము పంజాబుమొలుల వేగముతో నడుచుచుండును. ప్రతి గ్రామమునందును పంచాయతులు నెలకొనుటకై కక్ష లంతరించును. కద్దరు నిర్మాణము గ్రామములలో సులభముగ కొనసాగగలదు. ప్రతిగ్రామమును తన యక్కరలను తాను దీర్చుకొన గలుగునో, స్వరాజ్యము ననుభవించగలదు. గ్రామ కాంగ్రెసు సంఘములు సజీవములుగనున్న గాని, గ్రామములలో నిర్మాణ కార్యక్రమము చురుకుగ జరుగజాలదు. కాకినాడ కాంగ్రెసు సభ సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధిని గోరు నెడల, నిర్మాణ కార్యక్రమము త్వరితముగ కొనసాగు మార్గముల సరియైయుగక, గ్రామసంఘములు జీవకళితో వెలుగు మార్గములను గూడ నిరూపించవలయును. గ్రామ సంఘములు నిడురింప

కుండచురుకుగ బసచేయుటకు జల్లా సంఘములును, రాష్ట్రీయ సంఘములును ఎప్పటి కప్పుడు ప్రోద్బల పరుచుచుండవలయును. కాంగ్రెసు వ్యవహార మంతయు గడియారపు కడకును నడుచుట మాత్రము, తిలకు స్వరాజ్యనిధి ఎప్పటి కప్పుడు శారతి లేకుండ నిండుచుండవలెను. స్వరాజ్యవ్యక్తత నెవ్వరు గ్రహింతురో, వారి తరుణమున నూర కుండజాలరు. తమ యభీప్సము నెఱవేఱుటకు, వేరొక వ్యవహారము వంకకు తమదృష్టిని ద్విప్ప జాలరు. కాకినాడ కాంగ్రెసుసభ ప్రజలలో నిరంతర కార్యదీక్షను పురిగొల్పు గాక!

సప్రసంగ రిక

సర్ సప్రసంగు ఇంగ్లండునుండి మాతృ దేశమునకు మరలివచ్చిరి. గ్రహుగా రెటులదలచినను, వారి రాజ్య బాలము విఫలమయ్యెనని ప్రజలు భావించెదరు. ఇంపీరియల్ కాన్ఫరెన్సు ఫలితములను జాగ్రూకతతో పరిశీలించవలయునని సప్రసంగు గోరుచున్నారు. అజయముగలిగెనని ప్రజలెంచుచో, ఇంతకన్నను మంచిమార్గమును చూపవలయునని, సప్రసంగు రిచీగిరి. అన్నిటికన్నను ఉత్తమ మార్గము, ఇంగ్లండు అనుగ్రహముపై నాధారపడక, స్వరాజ్యసిద్ధికి పాలుబడుటయే. సప్రసంగు రాయబారియు, హిందూదేశమున కెట్టి మేలు జేయకపోగ, దేశగౌరవమును భంగపరచెను. ఇంగ్లండులో తామువడిన కష్టముల నన్నిటిని సప్రసంగు వివరించిరి. వారుదెలిపిన వృత్తాంతముజూచిన జాతీయులక మానదు. మిగిలిన మంత్రులెల్లరును సమాధానమున కంగీరించినను, స్ట్రెబుగారు శిలా కావ్యమును పఠించెనని, సప్రసంగు దెలిపిరి. ఇతర మంత్రులుమాత్రము, ఏమి లాభమున్నది? సప్రసంగు సూచించిన ఉపసంఘములవలన నేమి లాభముండును? సమావేశములను సంగీకరించుటకు మారుగ, దానినెంతవరకు కొనసాగింప వలగునని యరల విచారించవలె? ఇట్టి విచారణ కవక క మిచ్చు. సప్రసంగు భారతీయుల హక్కులకు హస్తాదక మీయలేదా? ఇందువిషయమై సందిశు మున్నయెడల, బ్రిటీషు-కొలంబియా శాసనసభ వారు జూపిన దృష్టాంతమువలన నది తొలగిపోగలదు. ఇంపీరియల్ కాన్ఫరెన్సు ముగిసి ఎంతకాలమో గాకముందే, బ్రిటీషు-కొలంబియా శాసనసభ వారు, భారతీయులకు ఎన్నిక హక్కుల నియమాడు డని తీర్మానించినటులు, విదేశవార్తలు దెలుపుచు న్నివి. బ్రిటీషు-కొలంబియా కేంద్రాయంశు గలదు. కేంద్రామంత్రికన్నను, స్ట్రెబుగారే ఎక్కుడు మర్యాదగ బ్రవర్తించిరి. స్ట్రెబుగారు తమ మనోభావములను దాపరికములేక దెలుపుటచే, నిజసందర్భములను గ్రహించుటకు పిలయ్యెను. మిగిలిన మంత్రులెంత తీయనిమాటల బలికెనను, ఫలిత మొక్కటే యగుచున్నది. ప్రతిక్రియ వేరొకచోట గలదు.

సురేంద్రనాథబెనర్జీగారి అవజయము
సురేంద్రనాథబెనర్జీగారు ఎన్నికలలో నోడి పోయిరి. వారిని మరల శాసనసభకు పంపుట కెన్ని ప్రయత్నముల జేసినను, అవి యన్నియు వృథ మయ్యెను. బెనర్జీగారికి స్వయముగ గల పలుకుబడి గాని, వారి యధికారపదవి గాని, ఉపయోగపడక పోయెను. ఇందున బ్రిటీషు గ్రహించదగిన పాఠమేమి? స్వరాజ్య సంపాదనకు, దేశము భైత్యుక పద్ధతుల నామోదించదని తెలు తెల్లమగుచున్నది. సహకారమువలన నిమగ్నతయు లాభములేదని, ప్రజలకు గోచరమయినది. సహకారము నామోదించెడి

వారు ఎంత గొప్పవారయినను, వారిలో ప్రజలేభవింపజాలరు. స్వరాజ్యవ్యవహారమునను అసహాయ విధానమును వదిలి సహకారము సంగీకరించిన, వారి పలుకుబడియు యంతరింపక మానదు. శాసనసభలలో వీరు అసహాయము నెంతవఱకు కొనసాగించెదరని, దేశ మెదురు జూచుచుండును. కడచిన మద్రాసు శాసనసభలో, తూత్తుకుడిపోర్టు ప్రస్తుదిల్లును విచారించుట కెప్పడైన సెలెక్టుకమిటీలో గోపాలు మీననుగారిని ప్రభుత్వమువారు సభ్యులుగ నెర్పఱచిరి. బాడుగబడ్డ చట్టముకొర కేర్పడిన సెలెక్టుకమిటీలో సభ్యులూర్తిగారిని సభ్యులుగ నెర్పించిరి. వీరిరువురును స్వరాజ్యవ్యవహారము. సెలెక్టుకమిటీ లలో బుచ్చేసి ప్రభుత్వమునకు అడ్డుడ గూడదని, స్వరాజ్యసంఘమువారి నిబంధనలలో గలదట. అట్టివి, వీరిరువురును సెలెక్టుకమిటీ సభ్యత్వమును వదులుకొందురో లేదో చూడవలయును.

వక్రకు న్యాయ కమిషను
పల్లి కు సర్వ సు కమిషనువారి ఎటుట దాలాల్ గారు సాక్ష్యము చచ్చుచు, భారతీయులున్నతోద్యోగములకు తగిరినియు, యూరపీయను లే చాలకాలమువరకును నిలిచియుండవలెననియు, సూచించినసంగతిని చదువరులెరుగుదురు. అర్థికంబు ఘనడనుసామ్యమున, ముఖ్యియను జల్లాజడ్డి యొకరు మరికొంత ముందుకుపోయిరి. యూరపీయనులకు అధిక వేతనములను గ్యారంటీ చేయవలయుననియు, వారిని క్రిందినుంచి తొలగింపగ ప్రయోషను జేయవలయుననియు, ముఖ్యిగారు దెలుపుటయే గాక మరి యొక విచిత్రనూచనగూడ గావించిరి. యూరపీయనులకు అర్హత యన్నను లేకున్నను ప్రయోషను జేయవలయునట. భారతీయులకు మాత్రము అర్హతనే ప్రమాణముగ గైకొనవలయునట. సమర్థులయినను గాకున్నను, యూరపీయనులను జల్లాజడ్డిపదవులకు నియమించుటకు తా సంగీకరింతునని ముఖ్యిగారు కలికిరి. కారణమేమి? తెల్ల వారనియేనా? యూరపీయనులపై వీరికి గల యభిమాన మపూర్వము. యూరపీయనుల కెటులనయినను వేతనాభివృద్ధి గావించ నెంచినపుడు, విచారణ మొదలగు నట్ట హాసముతో బనియే లేదు.

సరిప్రసంగి
సంస్థానాధీశు లగు గోపాలదాసు దేశాయి గారిని రాజ్యప్రభుల గావించుటయగాక, బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు వారి కుమారులకుగూడ రాజ్యాధికారములేకుండ జేసిరి. బొంబాయిగవర్నరు జేసిన ఘనకార్యములలో నిది కడపటికార్యము. గోపాలదాసుగారు ఆర్థికసన్యాసమును స్వీకరించినప్పటిక, తనరాజ్యముననున్నవారి ప్రేమనే గాక, భారతీయులెల్లర ప్రేమను చూచుకొనిరి. గోపాలదాసుగారి కీర్తి వేయిమడుగుల ఇనుమడించినది. ఇందుకు బొంబాయి గవర్నరుగారు పరోక్షముగ కారకులయిరి. గోపాలదాసుబోలు దేశభక్తుల యఖండత్యాగములు, స్వరాజ్యమును చేరువకు దెచ్చుననుటకు సంది యములేదు.

సంయుక్త రాష్ట్రముల శాసనసభ

ఫోబస్ ఆఫ్ కామర్సు ప్రతినిధి
బాబా యశవంత సింగుగారికి తీక ఓట్లకు పోటీ జాడు శ్రీవత్సగారికి మూడు ఓట్లకు వచ్చినది. సింగుగారన్నకొనబడి. (ఆ. పే)

స్థానిక వార్తలు

ఇంగ్లండు టుపాటు:—రాష్ట్ర ఎన్నికలలో బొంబాయిలో ఈ కారణమునాడు 4.20 గంటల వరకు బెరలు పోస్టాఫీసు:ద్వ ఇంగ్లాండునుండిరమ్మటపాలు రేపటి దినము (2-12-25) ఉదయం 7 గంటల వరకు జేయబడును. ప్రత్యేక రిపాలిషెన్లు 7 వారికి 6.30- గంటల వరకు జరుగును.

విద్యార్థుల సంఘము:—బార్టిటపు నదివార్డుల సభకార, సామి కంటాచలంపెట్టిగారికి కాసన సభలయందు గలిగిన విషయమునకు, ఉభయదినపురమున, నాడు వారిం, ఉభయదిని కేటి సాయంత్రము 5-45 కు సా.వర్గములో బలా, బింగుగారు. శ్రీఅల్లాడి కృష్ణస్వామియ్యగారు సభాధ్యక్షులుగా నుండెదరు. ఇంగ్లీషు, తెలుగు నాటకరంగములు కొన్ని ప్రదర్శింపబడును.

రాకపోకలు:—గా. ఎ. ఆర్. న్యాయగారు, ఎన్టీవార్డుకాన్ఫరెన్సు, సభ్యులు బర్మింగ్హామ కలెజీచేసి శీటి కడతం దుదరాను వచ్చిరి. బోర్డు రివ్యూ:భ్యులు జె. ఎం. ట్యూరింగుగారు, పితాపురం రాజాగారు, క్వరనాథాకాఖా దొక్కన ఆర్. డి. ఆఫ్ఫె:హిగారు నూడ శీటి కడతం దుదరాను వచ్చిరి. బ్రిటీషువార్డు:భ్యులు డా|| కె. టుమర్నాగారు నిన్న రాత్రి విశాఖకుటుమునకు వెదలిరి.

బొంబాయి యింజనీరింగు కాంగ్రెసు
బొంబాయి యింజనీరింగు కాంగ్రెసువారు వారి 9 వ వార్షిక సభను ఈ దినము (25 వ తేదీ) నయన్సు యింపీరియల్ యన్వేస్టిగేటర్లులో థిరోటన్ గారి అధ్యక్షతక్రింద జరిపిరి. రాజధానియొక్క అన్ని ప్రజలనుండి సభ్యులును అతిథులును గవర్నరుగారునూడ ఆసభకువచ్చిరి. అధ్యక్షుడు గవర్నరు గారికి స్వాగతి యి స గి ఇంజనీరింగు వారి ఉద్దేశమునకు గ కన్నులు గారు చేయుచున్న గళాయములను గూర్చి ప్రకటించెను. 5 సంవత్సరముల క్రిందటి వరకు చాలకాలమునుండి యింజనీర్లు జేయుచున్నటువంటి ప్రాజెక్టులన్నియు అన్నిటికంటె ఊరేయిన్నవని ఆశున చెప్పెను. కుక్కాబుద్ధిగలయింజనీర్లందరును వారిప్రాజెక్టు అట్లు పడెయిండుట జూచి నిరాశ జెందిరి. ఆయితే వారినిరాశనుండి వారు తొలగించ బడిరి. శే ప య (ప్రాజెక్టు వారి మాటలనుండి బయటికి లేచెను. మృత్యువల్ల కలెక్టివ్ పోగాయెను. నిజమునకు నిబంధనలు కొద్దు తొలగింపబడి యింజనీర్లందరూ తాము చేసినవని ప్రయోజనకారి యయ్యెనని తెలిసికొనిరి. ఇదంతయు గవర్నరు గారి ఓనియే. జవాబు చెప్పటకు గవర్నరుగారు కలెక్టర్లభ్యులు మధ్య జేరిరి. యింజనీరింగు పురుషులు తమ కెవలను లేనివారు చెప్పిరి. కడచిన 5 సంవత్సరములనుండి యింజనీరింగుకారి వలలు బాగుగా జరుగుచుండుటకన్న మేని బిప్సకొనిరి. రాజధానిలో నున్న యింజనీరింగు పనులనుగురించి బి.ప్ర:ప్ర:ము నెలవ దిన బాటుండునని చెప్పిరి. కాంగ్రెసువారు ఇంజనీరింగు రోజులరక పభేదయిండు (ఆ. పే)

బర్మా శాసనసభ

రంగూడు, నవంబరు 29:—బర్మాశాసనసభవారు ఫల హార మైసినదక కలసికొన్నప్పుడు బారీయమును గూర్చును యంగ్లూగారు పోలీసుకాఖండ ఖర్చులు ఎక్కువజేయుట అక్రమతన విషయముగూర్చి మూట్టాడిరి. ఈవరకే అంతకు ముందే పోలీసుకాఖండ ఎక్కువ ఖర్చుచేయుటను ఆటంక పరచవలెనని తీర్మానించిరి. గవక తమ వద్దలిరి గవర్నరుగారి యెడల అనుభూదను నూచియుటగా ఎంచునాడవని వారు చెప్పిరి. ఉదవారి సభ్యులందరును సభా గారము ను వచ్చివలెనని పోలీసువాగ్గాటును ఆటంకపరచబడిన దానిగా నుంచవలెనని పి.తీర్మానము లేపెను. గాని ఈ తీర్మానమును నిరించి ఆలోచింప:పూర్వమే తనకుము కెద్ద సభ్యు: ఉద్దేశమును కనుగొనకపూర్వమే అధ్యక్షులుగాత తీర్మానమును ఓట్లకు వెట్టిరి. గవర్నరుయెటులు ఉంచవలెన ఆ తీర్మానములో కాఖలో ఏమేమి గుర్తుబట్టుచేయవలెనో కాఖకు ఏమేమియుయనో వారిని గురించి వివరములేవియు లేవు. కాన ఈ విషయమునుగురించి చాలనేపు విచారణ జరిగెను. (ఆ. పే)

జాతివిధేయతతో నూడిన కోరిక ను పూర్తి గా ఒప్పుకోవ

అత్యులాహ! నాకును వాభ్యాగ్రహము మీరిచ్చిన స్వాగత మానకు చాల సంతోషము. మీ కూర్చుండి మీ మిత్ర మిత్రా శాసన సభా క్రమము నమానకమునకు పాల్గొనుటకు వాగ్దానము గాని దక్షిణ యాద్యముల నేను చేయవలసిన పనులు చాలా యెండుటలేవన కష్టధి లేకపోవుటచేతను క్రమము యుద్దేశమును మానుకొంటిని. అయినను కూర్చును దాని ప్రజలును నాకు మా బుద్ధి ముగా కావలసినవారు. నా క్రభుక్త్యముతో కూర్చుండును సంబంధ మాచితమైనది. కూర్చుండును చిన్న దెను దానికి వెనుక వెద్ద చరిత్రయిస్తుంది. వారి యెదురులేక బ్రతికు క్రభుక్త్యమువారిచే తీసికొన బడకయందు కూర్చుండు బ్రతికు వారికి 50 ఏడ్లనుండి స్నేహితులు. వైదరాతీ బ్రహ్మలతో జరిగిన యుద్ధములందు వారు పోయిన సామాన్యమును జేసియున్నారు. 1836 లో దక్షిణ కనరాలో ప్రజలలేకపప్పుడు కూర్చుండు లిమితులు రామే సహజమైంది. సింగము లిమితులుగా ప్రజల ఏకముగా బ్రతికు ప్రభుక్త్యము నకు సహాయము జేసిరి. అనునంతలే మొన్నటి యుద్ధమునందు కలగదినది. యుద్ధమున తరువాతి కూడ తెలియిరి యిది తెలియినను కూర్చుండు వలనను ఎప్పుడైనను యుద్ధముగానుండుట వలనను వారి రాజధాని నేనుకలగర మునున్నారు. ఈ సరితాళముల వలన కూర్చుండెట్లయినాను జనసంఖ్యలోను బ్రతికు జిల్లాల కంటెచిన్న దెనుప్పటికిని రాష్ట్రముని యొప్పుదరును. కూర్చుండెట్ల వారి కాలము సాంఘిక భావాభేదములవలన వేరుకలుగుగానే యున్నారు. ఈ కారణములవలననే పరిపాలనములో ఒక భాగముగా ఏర్పడి దెట్లయిన జనసంఖ్య లేకపోయినప్పటికి వారికి క్రమేక కాననకథ యుద్ధబడి ఉంది. ఈ క్రమేకత అది నియమించబడిన పని నేర్చుననియు కూర్చుండెట్ల రాజ్యము వివరములలో అభివృద్ధి చెందుటకు తగిన అవకాశములను వీనిన్ని నేనుకలగరమును. నాకభుక్త్యము దాని చరిత్రల ను సానుభూతితో జూచును. కలియై వాలములలో ఈచరిత్రల పరిపాలనా పద్ధతులలోనికి దిగవచ్చును. భారతకావన సభానికి మిత్రములునుండవలెన మిత్ర దెప్పియొన్నారు. ఇట్టి మిత్రముల చిన్న రాష్ట్ర భాగముల గూడా భారత కావనకథకు ప్రతినిధులను వుంచున్నారు అయితే వీనికి రాష్ట్రము కావనకథకు లెపు మిత్ర రాష్ట్రము కావనకథ ఉన్నది గాని మొదటిది లేదు. కావున మిత్రము, దేవు, వారే తమ కలగరములను గాని

ఎం. కే. వి.ంగు

బ్రిటిషు ఎన్నిక సంరంభము

ఉభయపక్షమువారును తీవ్రముగ కృషిపట్టుట

లండను ప్రజలు ప్రభుత్వనభ్యులకు తోడ్పడుట

నియోజకవర్గమునకు విజృంభి

లండన్, నవంబరు, 29:—రాత్రి 11-30:—మొత్తము పత్రికానిత్యం ఇట్లు తెలుపుచున్నాము: ఎన్నికలలోనూ వర్గం బడునది ఉభయపక్షములవారును ఒకరిని మించి ఒకరి తీవ్రముగ ప్రయత్నించుటకు నున్నారన్నారు. తీవ్రము తీవ్రమువారి కక్షలను నిమిత్తము ఎవరో ఒక వియోజనమును ఎన్నికలవారకును నిమిత్తము ఇచ్చిరి. రోజు 1 కి 4000 నిజము కర్మమువారి సభలు నడుచుచున్నవి.

యూనియన్లుగూడ ప్రతి దినము బాల్కనీయగారిని ఎన్నికొనడానికి తీవ్రముగ ప్రయత్నించుచున్నారని. కార్మిక పక్షమువారు 400 మంది యభ్యర్థులకు బెట్టికట్టడలతో వనితలను నున్నారు. కార్మికులకు అంత ఉత్సాహముగ నున్నట్లు లేదు. పెట్టుబడిపక్షము వియోజనము వెనుక బడుచున్నట్లు గానీ, దీనినిగూర్చి ప్రస్తావించుటకు బయట లిబరలు పక్షము వారిని దూరుతున్నారని సరివావుచున్నది.

తమ అధికారమును కోల్పోవలసివచ్చునోమో యని కార్మికులు భయపడుచున్నారు.

ప్రజల కర్తవ్యము.

లండన్, నవంబరు 29:—ఉదయం 1-25:—ఎన్నికల సంకంభము ఎంతవేయ్యదిగ పొసగను బాల్కనీయగారి ప్రకటనము మొక్క అవశ్యకతను ప్రకటించుటకు నున్నది. తేవునకువారము వాడు బహుళసంఖ్యాకులు ఓట్ల నిచ్చడనితోచుచున్నది: బాల్కనీయగారి విధానమును తీవ్రముగ ప్రయత్నించుటకు ఓట్ల నిచ్చడనితోచుచున్నది. పనిలేని కార్మికులకు తీవ్రపాధిని కలగ జేయుటకు, ప్రభుత్వవిధానమును తెలియపరచుటకు బాల్కనీయగారు చేసిన చూడనటు విలంబమున నున్నది. లండనులో అల్లరులు తేవడము చేస్తున్నారు.

ఇంత వెయ్యదిగ ఓట్లను ఎత్తుకొను జరుగలేదు. ఉభయపక్షము వారు కష్టము లే. లిబరల్ గాంధీకాన్యములను లోకల నుపయోగించుటకు కష్టమును పొందలేదు.

ఎన్నికల సంరంభోత్సవమును జెప్పకలేకనే తీవ్రపట్టి తెలియ జేయునది:— ఇదివరకెప్పుడో యూనియన్లు 89 టన్నుల ప్రకటనములను తయారు చేసిరి. తీవ్రమువారు 20 టన్నులకు తక్కువలేకందరంది చేసిరి. యూనియన్లు ప్రకటనము చాలవలకు పనిలేని కార్మికులకి సంబంధించింది.

లండను నగరము

లండన్, నవంబరు 30 ఉదయం 12-20:—మొత్తము పత్రిక ఇట్లు ప్రాయముచున్నది: లండను నగరమును ప్రభుత్వనభ్యుల నిర్దేశ ప్రకటనలతోనే ఎన్నుకొనిరి. నగరముయొక్క స్వేచ్ఛా వర్తకప్రియతలైన ప్రభుత్వము యూరప్లో, మహాదిశాగ్రతకు తరచిన ప్రకటనములకు కాలిని కలగ జేయు ప్రయత్నమున స్థిరముగ ప్రవేశపెట్టుటకు ఇట్లు చేసిరి. అ తరువాతి బాల్కనీయగారి ముగియు యూరప్లను అంగీకరించి గాను, ప్రత్యేకవర్తక ప్రభుత్వము నిర్మాణమునకు నిబంధితుల వెయ్యివలె నుండిరి. బ్రిటిషు లాభములను ప్రోత్సహించు పాపప్రభుత్వము కొనలేదు లండన్ లో నున్న బాల్కనీయగారిని ఎన్నుకొనటకు సత్ప్రయత్నించునది. నియోజకవర్గమువారును ఇతివృత్తము చేసిన నరుకాగి.

లాయ్డ్ బాల్కనీయగారి ప్రయత్నములు

లండన్, నవంబరు 29:—రాత్రి 14, నేడు 15 ఉదయా సమయం లాయ్డ్ బాల్కనీయగారి వచ్చిరి. బర్మిక్ హెడ్లు ప్రభుత్వ లాయ్డ్ బాల్కనీయగారి సందర్శనము ప్రకటించిరి. లాయ్డ్ బాల్కనీయగారి ప్రతి ఉద్యమమునకు ప్రయత్నించుచున్నది. లాయ్డ్ బాల్కనీయగారి సందర్శనము నుండి వరక బాల్కనీయగారిని ఎన్నుకొనలేని యుక్తినించెదరు, బర్మిక్ హెడ్లు ప్రభుత్వ గుండ తీవ్రపాధి ఇవట ఉత్సాహించెదరు.

లాయ్డ్ బాల్కనీయగారు, బర్మిక్ హెడ్లు ప్రభుత్వ గాంధీకాన్యమును భండించెదరు.

తండ్రిని కొడుకు దండించుట

లండన్, నవం 28:—ఉదయం 1/25. లింగ్ హాంట్ కార్మిక సభయందు బాల్కనీయగారి గొడుగు అతివశ బాల్కనీయగారు ప్రభుత్వమునకు వియోజన చేయలేదనియు అన్యాయముగ చాలమందిని అరెస్టుచేసి వారిని కడలిపెట్టి వారికి కరివారము నిచ్చిరియు ఇదియే ప్రభుత్వమువారు గానించినందుకార్య మనియు సంరక్షకవర్గముగూర్చి ప్రభుత్వమువారు ప్రస్తావించుచు న్నారనియు వారి మనకు ఇట్టి ప్రభుత్వము లేకుండ సంరక్షకముగా వారలెకగాని ఈ సంరక్షకవర్గము ముగియవలెనని.

బాల్కనీయగారు, దక్షిణ రషియా లో సాంఘిక ప్రమాదాన్ని వ్యవహరించు పారింతు కరివారమునకు కార్మికసభ్యులు ఇంకాంతలో స్థాపించలేదని. విశ్వవిద్యాలయపు సంఘము తరపున బాల్కనీయగారి ప్రభుత్వము వారు రషియాలో పాపలేక నున్నారని అర్జీనియను పిల్లలకు పాపను పంపించుటకు బండిగ చేయబడినదియు 'కమ్యూనియం'నకును, సోషలిజం'కును ఎంతో విభేదము గలదనియు బోల్షివిష్టులు నిర్ణయమును కలగ జేయుటలో చాల గొప్పవారనియు తెలియజేసిరి.

బ్రిటిషు విశేషాంగ విధానమును కోలగానివారి హస్తగతము చేయబడినదియు వారిని విశేషాంగవిధాన మనుట చాల తప్పు, అది తగదనియు నుడిచిరి.

బాల్కనీయగారి ప్రయత్నములు

లండన్, నవంబరు 30:—రాత్రి 11:—బాల్కనీయగారు ప్రయత్నించుచున్నారని. యధ్యమునకు పూర్వము కంటే ఇప్పుడు ఉన్న వర్తకము ఎక్కువయినందున కడలిపాన వని సంరక్షకవర్గమున ఒకలాభము గల్గువరకు అన్యాయ భోగకరాణములకు కారణమైన వస్తువుల దిగుమతిని కొంత తరచు తగ్గించుట అనియు తెలియజేసిరి.

కార్మిక భ్యుల తరపున వనిచేయుటకు ఎఫ్. వై. జాగరు అధికారాన్ని తోడుచేయుచున్నాడు. (సిలోను బ్రెస్టు)

బ్రిటిషు స్వేచ్ఛావర్తకము

బ్రిటన్ కును, బ్రిటిషు ప్రజలకు తప్పుక నష్టకారమున నిర్బంధముగ న్యాయమును ప్రధానముగూర్చు తెల్పాడు వర్తక ప్రభుత్వమువారియందు నుడిచెను. తీవ్రముగా బ్రిటన్ లో ఇంత గుండకి వనితల పోవుటకు కారణ మనిరి. ప్రస్తుతవిధానము 75 పూర్వమున ఉపయోగించెడిది. కొంతమంది సామాజ్యవిద్యుత్తును ఎక్కువ జూచుచున్నారని. సామాజ్యమునకు అభిమానమున్న వారందరూ దీనిని నివారించుటకు ప్రయత్నించవలెననిరి.

కనడా వర్తకము

చాల లాభకరముగ నున్నది. 82000000 డోలరు లాభము వచ్చెను. యు.ఎస్.డి. కి.గ్లతో వ్యవహారము చేయుటకు 64000000 డోలరులు లాభము వచ్చెను. 28000000 డోలరులకు మకులలకునే లభించెను.

బ్రిటిషు సామాజ్యముతో వర్తకము చేయుటకు 91000000 డోలరులు లాభము వచ్చెను. దిగుమతులకు 81000000 డోలరులు లభించెను.

అమెరికాలో వర్తకముచేయుటకు 21100000 డోలరులు లాభము వచ్చెను. దిగుమతులకు 127000000 డోలరులు వచ్చెను.

ఇటీవల అంతర్జాతీయతల కారణమున భద్రవారు మునుముగ నొకరున్నారని. బ్రిటిషువారును తీవ్రపాధినిగలకు.

రూరుగొడవ

అంగ్లో-వరానుల విగింపు

ఇటలీ యభిప్రాయము మారుట

లండన్, నవంబరు 29, రాత్రి 9:—రూరు విడంబడిక గూర్చి తరిమి రమచేయుటకు ఇప్పుడు పూనుకొనరాదనియు (ఫ్రెంచి బ్రిటిషువార్డు ఆభిప్రాయములు భిన్నముగ నున్నవని తెలువరకు డిసెంబరు 1వ తేదీన బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు అభిప్రాయమును కోల్పోవడముగ వహించుటకు అప్పుడే నుడిచిరి పరాములు అనుచున్నారట.

ఇటలీ అభిప్రాయము

లండన్, నవంబరు 29, రాత్రి 12-35:—యూరప్ లోను కమ్యూనిజం ఇటలీ యభిప్రాయమును మార్చుకొనెను. (గ్రేటు బ్రిటన్ వారు ఎక్కువమైతితో ను. డెను, మూడు నెలలవరకు ఇటలీ జర్మనీపట్ల వరానులకుంబించిన విధానమును మార్చుకొనలేదని తెల్పియుండలేదు. అట్టి సందర్భములం తేసి ఇటలీ వారిపుడు మాత్రమే తమ ఆభిప్రాయములను యూని వియోజన మార్చుకొనుట చాల అవశ్యముగ నున్నది ఇటలీ గ్రేటు బ్రిటన్ కు ఒకే దృష్టితో చూచుచు న్నారు. తీవ్రముగ నుండుటకు సమర్థవారములు రావని ముస్సోలినీ గారి ఆభిప్రాయము. జర్మనులు కెర్రెయిల్స్ సభి ప్రకారము వార్తలను తేవిన బొగ్గుగూడ ఇటలీకి అందటలేదు. వారికి కారణము ముగి అగ్రముగా అనే ఇటలీ దూరుచున్నది. జర్మనులకు వారము జేయరాదని ఇప్పుడు ముస్సోలినీ గారికి తెలిసినది. పరానులలో కలసింతుటకు ఇప్పుడు లేకుండు ఇకముందెంత మాత్రము జర్మనురాష్ట్రము సాక్రమించుకొన రాదనుచున్నాడు. ఎందుకు ముస్సోలినీ గారు ఇంకకంటే తీవ్రముగ వర్తకము దీవీకాతనని యడుగ గ్రేటు బ్రిటన్ అటులు చేయుటకు తలంపక పోవుటయే కారణమని తెలియజేసిరి.

జర్మనీ సైన్యమును తగ్గించుట

లండన్, నవంబరు 29:—కొన్ని నెలల క్రిందటే జర్మను సైన్యములు తగ్గించబడెనట తప్పుని తెలియుచున్నది. ఇంకను మిక్రమండలి తృప్తిగరముగ వెర్నెయిల్స్ మరతులకు వెరవ్వలేదని కాదుకాదు లేపు తెలుపుచున్నది. వీరి లేపు పోయినవెంటనే గూరప్రజలకులకు మిక్రమండలి వర్తకమున కవకాళము లేపాయెను. ఈలాభకర వెర్నెయిల్స్ సంధికి విరద్ధముగ విస్తారమునంది జర్మనులు యధ్యమునకు సైనికులుగ తేవీయిచేయబడుచున్నారని తెలియుచున్నది.

ఉపద్రవ పరిస్థితులు

పరాముల రూరును ఆక్రమించుకొనుటకు జర్మనులు తరములకు కష్టముచేయలేదని తెలిసివారములు తెలుపుచున్నారని. (కెప్టెన్ గారు రషియా, స్వీడనుతో విక్రీతి ఎక్కువవేస్తే చూచునట్లే యుద్ధమునకు. వాని ఇందంకయు ఫిరంగులను తియారచేసి ప్రయత్నించుటకుని తెల్పుటకు వీలులేదు. ఇంతవరకు జర్మనీలో రూపాలను సగమునైన మిక్రమండలి కీటులేటల చిన్న ఆయుధములను జర్మనీలో తియారచేయుచునే యున్నారట గొల్లిముమిద పరిస్థితులు ప్రస్తుతము ఉత్తరమునందే ప్రమాదకరముగ పరిణమించుటకు ను గభియుని ఎన్నడో ముప్పువచ్చు ననుచున్నారు.

బ్రిటిషు ప్రభుత్వములో పెటెటిన్లును కొందరు ఆయుధములను యుద్ధముల జూచి బ్రిటిషువారు వారిని అరెస్టుచేసి జైలునందులు భయమున విడిచిరి, లైబులును హైకోర్టును వారి ఉత్తరపుటకు భిన్నముగ బ్రిటిషు ఆధికారము ఆయుధములై వచ్చియుండిరి నదలతెలుపుటకు వీలులేదని. కెప్టెన్ గారు కింగ్ యుద్ధో కలదు సంబంధములేకరి.

బ్రిటిషుకొలంబియా భారతీయులు

విక్టోరియా, నవంబరు 29:—బ్రిటిషు కొలంబియాలో భారతీయులకు నియోజకవర్గ కారమును ప్రాప్తనవిధవారు నిరాకరించిరి.

కెపి.యూ. చక్రవర్తి స్మారకము చేసెను.

బాల్కనీయగారు తేవీకొనలేని వారావారములతోను ఉన్న వారములతోను నిర్బంధమునని లాభకరములను గురించిన విలులేదని.

రుధిరోద్ధారి సంగ్రహం కార్తికమాస బార, శనివారము

గ్రంథ పరిచయము

తిరునాళ్ల పీఠిక:—ఇదియొక ప్రహసనము. గ్రంథమునందు పానుమంతరావుగారిచే రచింపబడినది. వలయువారు గ్రంథము పేర దుగ్గిరాలకు వ్రాసిన బడయగలరు.

స్వరాజ్య శంఖము:—ఇందు వ్రాయబడిన శాస్త్రము గీతములు దేశభక్తిపూరితములైయున్నవి. ఇచ్చటి నెల్లూరు పేం కటరామానాయుడుగారిచే రచింపబడినది. వెల 0.2-0. వలయు వారు రాళ్లపల్లి రామసుబ్బయ్యగారు శ్రీలకాం గెనుసంఘము నెల్లూరు అని వ్రాసిన బడయగలరు.

కుసుమాంజలి

శ్రీ కొమాండూరి. కృష్ణమాచార్యులుగారు (సాహితీసమితి) వెల 0-12-0

ఈ కుసుమాంజలిలోని పద్యము లింతయున్ను “సాహితీ ప్రతిభ” చాలవరకు ప్రకటింపబడినది. కవిగారు వైష్ణవులు కావున నీ పద్యములు విష్ణుమూర్తి అవతారములగు శ్రీరామకృష్ణుల గూర్చి రచింపబడుటలో విచిత్రమేమియు లేదు. “పాదుకాస్తవము, అవతారస్తవము” అను ఖండ కావ్యములు శ్రీరామచంద్రునిగూర్చి చెప్పబడిన స్తోత్రములు. విరహోత్పత్తి, అష్టపది, అభిసారిక అనునవి శ్రీకృష్ణ పరముగ జెప్పబడిన స్తోత్రములు. “పేఘస్వాగతము, పుష్పంధయము” ను ఈ కాలమున భావగీతములను పేర ప్రబలుచున్న కావ్యభారణి ననుకరించుచున్నవి. “సికందర్, పురుషోత్తమ దేవుడు” అను కావ్యములు చరిత్రకాధారము చెందినవి. కావ్య విషయములను వివరించుట అనుచితమైనది. ఎప్పుడును కావ్యములనే ముందుగా చదువుటమంచిది. కావ్యభారణి నవీనము. ఈ శైలిమాత్ర మింకను ప్రాచీనపద్ధతి ననుకరించుచు సాంస్కృతికముగనే యున్నది. కావ్యములయందు దావేదనమంత యెక్కువగా గన్పింపవచ్చును, రచనలో కొంత యుద్వేగము, రసికదృష్టి ప్రదర్శితమగుచునే యున్నవి. గ్రంథము చక్కగా ముద్రింపబడినది.

నాట్యాంబుజము

పురాణం సూరిశాస్త్రిగారు. బి. ఏ. ఏద్యా నిలయము. బందరు వెల 1-8-0

నాటకములను గూర్చియు, నటకులను గూర్చియు సమగ్రముగ వివరించుటకు శ్రీసూరిశాస్త్రిగారి గ్రంథమందు ప్రయత్నము గావించిరి. ఈ ప్రయత్న మెంతయు శ్లాఘ్యము. అసలైన నాటకము 7 వులో ముచ్చునకైవ కన్పించుటలేదు. పేక్సి ఎ యర్ “Ho the mirror upto Nature” అను నాట్యములో పైన భావము ననుసరించి ఆంధ్రుల జీవితమును, రసవత్తరముగా ప్రదర్శించు నాటకము లేనేలేదు. కన్యాశుల్కమొది ప్రహసనములు కొన్ని యాకారతన తీర్చుకొనినవిగాని హాస్య రస మెప్పుడును లోకములో వాడికలోని కెక్కిన “చిన్న నెల్లూము” వంటిదై ఇతర రసములకు నాటకమునండి ఉద్వాసము జెప్పినది. ఉన్న నాటకములన్నియుకం పె నీ కత్తు నాటకములో, పార్శ్వ కత్తు కత్తు నాటకములో, సుస్మృత నాటకముల భాషాంతరీ కారణములో, నిరర్థకచరిత్ర గాథలో అయియున్నవి. నటకులలో చాలమంది కేవలసాధునికనరంజనమునకై చేవులాడెడు నాటకాని, నాట్యాదర్శముల గ్రహించి వానిని పెంపొందింప జూనువారులేరు. ఉన్నవారిలో శ్రీ బళ్లారి రాఘవాచార్యులుగారు ప్రత్యేక ప్రశంసార్హులు. ఇట్టి సందర్భములలో శ్రీ సూరిశాస్త్రిగారి గ్రంథమును రచించుట

యెంతయు శుభసూచకము. వీరు నాట్యాదర్శములపై దృష్టినివేల్చి సుప్రసిద్ధనటకుల యొక్కయు, ప్రస్తుతము ప్రచారములోనున్న నాటకముల యొక్కయు విమర్శనములను, నాట్యాదర్శకులగూర్చి సూచనలను గావించి గ్రంథమును రచించియున్నారు.

నాటకములకు సంబంధించిన విషయములలో నెల్ల “రసము కావ్య నిష్ఠా, సామాజిక నిష్ఠా” యనునదియే ముఖ్యమైనది. రసము కావ్యనిష్ఠ మేయన్నచో నాటకము కవియొక్క ఆదర్శములను, హృదయాంతర్గత భావములను, ప్రపంచమును గూర్చి యతడు గావించిన సెంచిన వ్యాఖ్యానములను వెల్లెబ్బచువలెననియు, సామాజిక కులు సహృదయులై వాని ననుభవించవలెననియు, కావ్యనిర్మాణ విషయమున కవికే సర్వస్వతంత్రత యుండవలెననియు, అతడే సామాజిక యభిరుచులను పురో మార్గముల నడిపించవలెననియు సిద్ధాంతమగు చున్నది. అట్లుగాక “రసము సామాజిక నిష్ఠ” యన్నచో సామాజిక యభిరుచులకే ప్రాధాన్యము నాపాదించి కవిని సామాజికతకు దాసుని గావించిన వారమగుదుము. నాటకముల విషయమున నీవాదము నకు ప్రసక్తియెట్లు కలుచున్నచో విచారితము.

నాటక రసము కావ్యనిష్ఠ మేయన్నచో నాటకమునందు భావములకును, రసమునకును పాత్రపోషణమునకును, నాట్యాదర్శములకును ప్రాధాన్య మొసగవలసియున్నది. కాక నాటక రసము సామాజిక నిష్ఠ మేయన్నచో సామాజ్యముగా ఆ కాలము నాటకముల జూడవచ్చువారి యభిరుచులకును, వారి మనస్సుల నాకర్షించు రంగపరికరాదులకును, గాననృత్యదులకును ప్రాధాన్యమియవలసివచ్చును. ఈ రెండు మతములలో నేది యవలంబి నీయమో విచార్యము.

పూర్వము కాళిదాసాది మహాకవులు నాటకములు రచించిన రోజులలో రంగపరికరములు విశేషముగ లేకపోవుటచే భావమునే ప్రధానముగ గ్రహించి నాటకములను రసవత్తరముగ రచించి “కావ్యే నాటకం రమ్యం” అను గౌరవము ను నాటకమున కాపాడించగలిగిరి. “నాటకాంతం సాహిత్యం” అను నభిప్రాయము వ్యాపింపవడగెను. కాని కాలక్రమమున పాశ్చాత్యనాగరకతాసంస్కరభావమున రంగ పరికరాదు లెక్కువై నాటకములు నిర్మింపబడి జనసామాన్యమునకు నాటకములని యానందమును నులభముగ నందించుచున్నవి. రంగపరికరములు, సీసలు, చమ్రాడెన్నులు, హాస్య నియమ తపా మొదలగు వాయిద్యములు, సంగీతము నృత్యము (డాన్సు) మొదలగునవి సామాన్య ప్రేక్షకుల కవలీల సంతోషము గూర్చుచున్నవి. ఈ యంగలము బాగుగాకల నాటక సంఘములే వృద్ధిలోనున్నవి. కేవల నాటకాదర్శముల పెంపొందింప యత్నించిన నాటకములును, నటకులును, నాటక సంఘములును నామాన కృష్ణములై మూలబడిపోవుచున్నవి. నాటకరంగములందు పానురంజనమే, అది యు విజాతీయ మార్గములే, ఎక్కువగా గావించబడుచున్నది. నాటక రచయితలు కూడ కావ్యనాటకాదర్శముల యెడ పెడ మొగమువెట్టి కేవలము పానురంజనములగు రంగములతోగాని, ప్రసంగములతోగాని, పాటలతోగాని, నాటకములను నింపివేయుచున్నారు. ఉన్న నాటకములలోకెల్ల నుపజ్ఞావల సితమని చెప్పదగు శ్రీ వేంకటరాయరచిత ప్రతాపరుద్రయ నాటకమునందు వైతము నవలీ వేయదగినది, తుదిచదగినవియగు రంగము లెన్నికలవు.

కావున ఆచ్యపు ప్రజ్ఞను ప్రదర్శించు నాటకములు ఆంధ్రమున వెడల నంతవరకు ఆంధ్రనటకుల ప్రశంస కొంతవరకు అప్రస్తుతమే యగును. ఈ విషయమును శ్రీ సూరిశాస్త్రిగారు గ్రహించి ఆచ్యును నాటకముయొక్క స్వభావస్వరూపములను చర్చించి, అట్టి నాటకము లాంధ్రమున నెన్నికలవో, అట్టి నాటకములలో ప్రావీణ్యముతో నభినయించినటు లాంధ్రులలో నెవ రోవిమర్చించి యభిప్రాయము తెల్పిన సమంజసమగును. అట్లు

కాక ఎక్కడికక్కడకే అన్నట్లు ఉన్న పానురంజనరంజక నాటక పద్ధతులలో ప్రావీణ్యమును ప్రదర్శించిన నటకులపేర్లను చదివ్రములను వారి వీరి యభిప్రాయములలోడను పత్రికాభిప్రాయములతోడను జతపరచి యేదో యొకరితని ప్రయత్నము గావించుట నాటకశీల పెంపొందించుటకు మార్గ నటకులమధ్య స్పర్థలు పెరుగుటకు కారణమగు నేమోయని భయమగుచున్నది గ్రంథకర్తకు హెచ్చరిక గావించుచున్నాము.

ప్రస్తుత నటకులలో నెల్ల శ్రీబళ్లారి రాఘవాచార్యుల వారిని గూర్చియు, వారిపసాదరావుగారిని గూర్చియు కీర్తికే ఘటగు ఈ వెనెత్తుకొనిగూర్చి గూర్చియు, గావించిన ప్రశంసను చాలవరకు మేమంగీకరించుచున్నాము. ఇంకను చాలమంది నటకుల సామర్థ్యమును గూర్చి వారి గ్రంథమున వివరింపబడవలసి యున్నది.

నాటకము ప్రకృతి ననుకరింపలెనా లేక నాదర్శముల వెల్లెబ్బచుచుండవలెనా యను విషయమును శ్రీ సూరిశాస్త్రిగారు చర్చించిరి. ప్రకృత్యనుకరణములే యని నొక్కిచెప్పటకు వీలైన ప్రహసనాదులలో కూడ సంతరాహినిగ రసితని యూదర్యము ప్రవహించనిచో నయ్యది కేవలపానురంజకమే యగును. ఇది భావప్రధానములను, వాయుకానాయకుల తీరికములను రసవత్తరముగ ప్రతిష్ఠించునని ననియు నగు నాటకములలో రసవత్తరము రక్త పానురంజకత్యమునకు తావులేదు. రంగ పరికరములను, నృత్యతాడులను జొదిలియును భంగ మొదల నంతవర కుపయోగింపదగినది. ప్రస్తుతపు నాటక సంఘము లీమాత్రమును గమనింపక యొక భవభూతా విషయములకై వెచ్చించి, Stage-effect కొరకు ప్రయత్నము చేయుచున్నారు. కాని నాటకాదర్శములను కలుగవలసిన యానందం లొకకమగుటచే నీవటాటోపమంతయు ననుసరముగను. ఇట్టి వటాటోపము నెంత కనిపించినా దిద్దివేలిన కెప్పుడూనేరదు. బింబ దేశముల యందలి రసవత్తరముల భారణి గూర్చియు, నటకుల యభి నయవ్యాఖ్యాన వైఖరిని గూర్చియు శ్రీ సూరిశాస్త్రిగారు పాఠశాలకాలమున కెరిగిందిని నాటక శాస్త్రమున విజ్ఞప్తము కలిగించిన వారగుదురు.

శ్రీశాస్త్రిగారి శైలిపలుకొనుగలది. మంచి వేషముతో పరుగులెత్తుచుండును. దాదానాడకుల “నాటకాభ్యై” గూర్చి వారు చేసినవర్ణనము హాస్యరసభరితముగ నున్నది. అభిమాన నటకుల వర్ణన నాంధ్ర సూరిశాస్త్రిగారు మంచి నాటకభూతియు, ఉద్వేగమును ప్రదర్శించిరి. కొన్నిచోట్ల నింకను జొదిలియును శబ్దసౌందర్యము పోషింపవలసియున్నది. నాటక శాస్త్రమును శ్రీగ్రంథమందలి సూచనలను బాగుగ నుపయోగించి నాటక శాస్త్రము పెంపొందించెదగాక. (బి. అ)

వ్యక్తిత్వము

శ్రీ రవీంద్రనాథ ఠాకూర్

శ్రీరవీంద్రనాథ ఠాకూర్ మహాకవిచే రచింపబడిన ఈ వచనగ్రంథమున నాతని కావ్యములలో లెజుపబడిన భావముల యొక్కనిగను, అతని జీవితమును ప్రేరేపించిన యున్నతాద్యములును, అతనిచే స్థాపించబడిన సర్వస్వయొక్క స్వరూప స్వభావమును వివరముగ విలపించినది.

“శత్రుయ నేమి”? అనుప్రశంసమునందు మానవుని విజ్ఞానమును అనుభవములు ద్వివిధము లనియు, సాధారణముగ నిత్య శృక్తియులకు వలసిన విజ్ఞానమును అనుభవమును నొకనొకను, అతని ఆంతరంగమును భావానుభవమును స్వస్వరూప సంధా నోద్యమమును ప్రదర్శించు విజ్ఞానమును అనుభవమును చేరొక కుం ను మానవ జీవితమును సమగ్రముగ నొనర్చు జూచుచున్నవనియు, మొదటిరకపు విజ్ఞానమును అనుభవమును కాస్త్రమునకు ఇకన కారణము లగుచున్నవనియు, రెండవరకపు అనుభవమును

ఎంతవఱకు శాంతి

५३५

ధర్మ సాధనము శరీర మెంత యావశ్యకమో, బుద్ధియు
ంత యావశ్యకము. బుద్ధియుత శరీరలను (మానవులను) సంఘ
మంత యావశ్యకమో, స్వధర్మమంత యావశ్యకము. స్వధర్మ
నుసను, మతి మెంత యావశ్యకమో, కాననమంత యావశ్య
ము కాననమునకు, స్వరాజ్యమెంత యావశ్యకమో! స్వదేశ
ంత యావశ్యకము.

నెల్లూరు ప్రాంతములవా రీకవియొక్క సుపూర్ణ చరిత్ర
మాను నంపాదింపవలసి యున్నారు. ఈకవిత్వమను నితగ్రంథ
ములను సేకరింపవలసియున్నది. భాషాభిమాను లిందులకు బూను
కొన ప్రాతింకబుదు చున్నారు.

౩. శ్రీలక్ష్మణుని పుష్కరిణిఁ జేరి గురువుఁడు
 నని మొనర్చిల్చు భూరులఁ కాటవట్టు
 గాజభక్తాఁ గ్రగఱ్ఱినిఁ బ్రాజతంబు
 దేశసేవా సూర్యునిఁ దేవభూర
 మానసోత్తములంగనిఁ మనమందల్లి
 శాంతమూర్తులకల్లుఁ జన్మభూమి
 భూరి సద్గుణయుతులకుఁ బుట్టినిల్ల
 ఘనతపోధన సంతతిఁ గన్నమాత
 సత్యవాక్యాలకులకుం బ్రశస్తభూమి
 పతినిసేవించు సతులకుఁ బట్టుగొమ్మ
 మానధనులగుఁ బడతులఁ మందిరంబు
 ఆంధ్రదేశంబు సర్వ జానాప్తితంబు
 దానఁ గృష్ణా తరంగిణిఁ దనననుండు
 మండలం బొందు కృష్ణా నామముననుండు
 నందునొక చిన్నగ్రామ మింపొందుచుండు
 చిన్నదైనను ధర్మపతుల్ జేరియుంటు
 వన్నె కెక్కును నాంధ్ర ప్రాంతవసుండు
 శ్రీకరంబగు భవనంబుఁ జెలగుచుండు
 నూరిమధ్యంబునందునఁ నుండెను
 జనని నల్లూరు పుత్రికల్ సరస్వతీ
 ధనము కల్గెనుగాని మందంబులేదు
 వాని దరిఁజేరగాని గర్వంబులేదు
 రహిని మూడనవాలికఁ రత్నమందు
 రంబుజాతంబు నిరసించుఁ నాననంబు
 మీననయనాలవోనాడుఁ చానకనులు
 చంపకంబును దెగనాడుఁ సఖియముక్కు
 ఆర్ధచంద్రునిగేరు నాయతివసుండు
 వారిడముఁ గేలిసేయు నాఁ పనితేరులు
 రత్న మొక నామమునఁగాదుఁ రమణీసేత
 లందు రత్నము గుణములయందు రత్న
 మణిలకు నెల్ల రత్నంబుఁ నందమందు
 రత్న మగువంశమున కెల్లఁ రత్న మగును
 రమ్య విద్యలయందునఁ రత్న మగును
 రహిని గోదావరీ మండంబునందు
 రత్నమును దీన విద్యాధిపతిని బెండ్లి
 యాడె నాతని సుకృత ఫుల్లంబునలన
 పరిణయంబైన దాదిగఁ భావపతిని
 మానసంబునఁ గొల్పుచుఁ మగనిఁగూడి
 యత్తవారింతునంద నాయత్తపడియె
 భర్త కడుచీదయంచు భావమున ననదు
 భవుడు రూపసికాఁడంచుఁ తాపపడు
 మాతృగృహమన్నమాటయేఁ మరదిపోయె
 నాధుఁడే గర్వంచుచునుఁ నాతితలఁచె
 ప్రియుండు శయనించునేలయేఁ ప్రేమఁగాంచె
 మాతశయనించు పలుపులఁ మాటమరచె
 ప్రియునిసేవించుచుంటయేఁ ప్రియతమ మనె
 మాతచేసెడి సేవలఁ మాటమఱచె
 భవుని పదసేవలందునఁ దానియాయె
 మగని భోజనసమయానఁ మాతయాయె
 మగువ కారంబులందునఁ మంత్రియాయె
 రమణి శయనించునప్పుడుఁ రంభయాయె
 సమ్మదమ్మున మగని పొందమ్ముల్లాత్తి
 యత్తడు నిద్రంప తా నిద్రంబు, తెల్ల
 వారక నె లేది భర్తకుఁ నందనంబు
 జేసి గృహకృత్యముల్ జేయఁ జెచ్చెర జను
 నిట్లు లోకమాడు వర్షంబుఁ తెలమియుండ
 ధాత చూపొసమినింతఁ దారితీసె
 ఒక్కనాడు మాతాత్మగాఁ నుదయ మీర
 చెఱఁగుచుంటును బడినంతఁ శీఘ్రగుమనుఁ
 డైన యనలుండు నిలువెల్లఁ యాచరించె
 భర్త యధాని గనిమతిఁ భ్రమజనింప
 భార్యవైబది మంభు నాఁగర్వంక నెంచి
 చేతులను గాల్చికొనెఁగనిఁ చెనికి ప్రాణ
 దాన మొనరింపలేదాయెఁ దైసమాయ
 పడయూజావ యేటసేఁ పరముజేర
 ప్రాణములు వీడునప్పుడుఁ పతినిగూర్చి

యోగనిస్సాగ్రహుడగు మానవుని నేత్రము చేపాకారముగ నుండును. కాముకుల యొక్కయు స్త్రీల యొక్కయు నేత్రములు మత్స్యవిదారకృత్రిగ నుండును. నిర్వికార చిత్తముగల వ్యక్తి నేత్రములు ఉత్పల పుత్ర సదృశములు. దుఃఖితుని యొక్కయు, భీతుని యొక్కయు నేత్రములు పద్మపుత్ర సదృశములు. నేడనా పీడితుడు క్రుద్ధుడగు వాని నేత్రములు కళాకృత్రిగ నుండును. దేవతల నేత్రములు మహాజ్ఞములు విశాలములు, ప్రసన్నతారంజకములు, కృష్ణవర్ణయుక్తములై యుండవలయును. ద్వినేత్రములు సమముగను గోక్షీరవర్ణ సదృశముగ కను చెప్పులుండవలయును. చేపతా చిత్తరువుల (లో) కను చెప్పులు భూద్రవ్యమునందు రోమము లంకితము కావలయును. అకృతి 16 సంవత్సరముల వయస్సును నూచింపుచుండవలయును. స్వపతుల చిత్తరువులందు రోమముల చిత్రింపవలయును. ఋషుల యాకృతి జటాజూట మండితమై యుండవలయును. వారి శరీరమందు కృష్ణాజినము నుత్తేయముగ నుండవలయును. దుర్బలాకృతియు లేజస్వీతా ద్యోతకమై యలరార జలయును. దేవతలకును మన్తకమున మకుటముండరాదు. బ్రాహ్మణులు కట్టునస్త్రము తెల్లగనుండి శరీరమందు బ్రహ్మకర్మము ద్యోతకముగావలయును. వంత్రి, పురోహితుడౌ ద్యోతిర్బుడు, సర్వాలంకార భూషితమై యుండవలయు. వీరి శిష్యులయందు మకుటమును మారుగా ఉష్ణేషమును దైత్యదానవుల భూప్రదేశము భీషణముగను నేత్రములు గుండ్రముగా నుండవలయును, భద్రుని పరిమాణము ననుసరించియే విద్యాధరుల అకృతిని యంకితమొనర్చును. ఈ చిత్తరువు భార్యతోడ మాల్కాలంకార భూషితమై యుండవలెను. కిన్నెర నాదరాక్షసుల యాకృతి మహావ్యాసు సారంగా నుండవలయును. రుచక పరిమాణము ననుసరించి (నాగులు, ఉరగుబాదిగాగల) యక్షమూర్తుల నంకితమొనర్చవలయును. అశ్వముఖులు ఘనువ్యముఖులని కిన్నెరులరు తెరంగులు, మహవ్యముఖముగల కిన్నెరుల శరీరము అశ్వసదృశము, అశ్వముఖ కిన్నెరుల శరీరము మనువ్య శరీరము పాలియుండును. అశ్వముఖులగు కిన్నెరుల శరీరము సర్వాలంకార భూషితమై యలరారవలయును. మణియు లేజీవంతులగును, గీతవాద్యయుతులగును, చిత్రింపవలయును. రాక్షసుల యాకృతిభీషణము కిల చతువులు ఊర్ధ్వకేత యుక్తముగ నుండవలయును. దేవాకృతి నుండు సర్వులు భూములతోడ యక్షులు అలంకార శోభితులుగా నుండవలయును. దేవతావనము పలువిధములగు జంతు ముఖముల నుండవలయును. కాని వావేషములు ఆయుధములు క్షీడకర్మ మొదలగునవి భిన్నములై యుండవలయును. వైష్ణవులయందలి పలు తెరంగులవారును నొకవిధముగ నుండవలయును. వాసుదేవ సాంప్రదాయములు వాసుదేవునివలెను సంకర్షణ సాంప్రదాయమువారు సంకర్షణుని వలెను ప్రద్యుమ్న సాంప్రదాయము ప్రద్యుమ్నని బోలియు అనిరుద్ధ సాంప్రదాయములు అని రుద్రునివలె నుండవలయును. వాసుదేవుల సాంప్రదాయులవర్గము శ్యామలవర్ణము. సంకర్షణులయొక్కవర్ణము తెలుపు ప్రద్యుమ్న గణముయొక్క వర్ణము మరకటి మణి సదృశము అనిరుద్ధగణముయొక్క వర్ణము సింహురము నుబోలి యుండవలయును. వేశ్యాదులను రుచక ప్రమాణము ననుసరించి చిత్రింపవలయును. వారివేష భూషణ శృంగా ద్యోతకములై యుండవలయును. కులస్త్రీలను మాల్వప్రమాణానుసారముగా లజ్జాద్యోతకమగు చుండునటుల చిత్రింపవలయును. కాని మిక్కిలిముగా నుండరాదు. దైత్యదానవ స్త్రీలనుకూడా నిలులనే చిత్రింపవలయును. విశంతు స్త్రీలను సర్వాలంకార విజ్జతులగును తెల్లనివస్త్రమును, కట్టుకొని నట్టులను చిత్రింపవలయును. వేటిని మూచుచున్నామె వాని నావిధముగానే చిత్రింపవలయును. చిత్రాంకమందు సాదాశ్యమే ప్రధానమని నిరూపితమైనది. 'చిత్రే సాదృశ్య కరణ ప్రధానం పరిరీతం' విశేష యోచనాద్వారమున దేశక

దుఃఖపడి ధైర్యమును జెప్పి ♦ తుదకు పంద
నంబుఁజేసిన సతిమాట ♦ ననవరతము
మతిపంపని పురుషుండు ♦ మహిమ గలఁడె?
చానకసూదు చేతి ముచ్చలు గనఁబడు
యట్టి పనితన గోల్పోయి ♦ యవనియందు
బ్రదుకు కంటెను పోగొండు ♦ బాధకలదె?
జన్మమై తిన్నయే మగఁజాతికైన
తనువు ధరియించినట్టియే ♦ ధనవక్తన
భార్యఁ ప్రేమించునట్టియే ♦ భర్తకైన
మగువసేవలందుచే ♦ మగనికైన
భువినఁ గల్గిన స్త్రీలెల్ల ♦ బుణ్యచరిత
యైన రత్నము నాత్మలఁయందుఁ దలచి
యామెచేసిన చొప్పున ♦ నానందిచి
క్షితినుజన వంద్యులైనఁజెదరుగాక.

సానములు ఆసక్తయన యానములు వేషభూషణములు కక్కి
మొదలగువానిని చూపింపవలయును. ఆకాశము యొక్క చిత్ర
రువును వివర్ణముగను పక్షిగణ యుక్తముగను చూపింపవలయు
ను. రాత్రి కాలమందలి యాకాశము నక్షత్రయుక్తముగ నొన
ర్పవలయును. “శత్రువునవైణికంచైవనాగరమిశ్రమేనచిత్రంచతు
ర్విధం ప్రోక్తం తస్యవత్పౌర్వమిలక్షణం” శత్రువు (వీర్ణముగ ఫలక
మందు సరియగు ప్రమాణాను సారముగ చిత్రించిన మనోముగ్ధ
కరమగు చిత్రపు) వైణికం (నలుచదరముగ నుండు ఫలకమయ
ఆడంబర రహితముగ నంతిత మొనర్చుట.) నాగరము (గుండ్లని
ఫలకమందు చిత్రించబడిన దృఢావయవ వ్యంజకమును మాల్యభూ
షణాద్య లంకారములు కొలదిగనుండు చిత్రరువు), మిశ్రము
(మిశ్ర లక్షణములగు చిత్రరువు) అని చిత్రములు నాలుగు విధ
ములు. చిత్రాంశమందు పుత్రహారిక బిందుజ మను త్రివిధమందె
నుపయోగింప వలయును. మొదటి శేఖలతోడ నాకృతిని
నిర్మింపవలయును. దానియందు నూత్నశేఖలను చూపిండుటను
హైరికము. దానిమీద రంగు పూయుట బిందుజ మందురు.
శృంగారహాస్య శాంతాభ్యాశ్చేషిని యగృహేషుతే.....గృ
హములయందు కేవలము శృంగారము హాస్యము శాంతరసము
లూట్లు చిత్రరవులు మాత్రమేయుండ నర్హములు. రాజ సభా
మందిరమందును దేవాలయముల యందును నవరసభరితములగు
చిత్రరవులన్నియు నుండవచ్చును. కాని రాజులు నివసించు గృ
హములయందు గూడ యుద్ధము సృశానము దుఃఖితుడు కృత్తి
తాకృతి అయంగళ నూచకమగు చిత్రరవుల నంతిత మొనర్చుజన
దు. చిత్రకర్మ నక రవ్య మాత్మనా స్యగృహేషుప (స్వహస్తము
తోడ తన గృహము దేవిధమగు చిత్రరువును చిత్రంపరాదు).
‘శేఖాంపశంసంత్యాచార్యో వర్తమానాంచ వీచక్షణా శ్రీ
యోభూషణ మిచ్చంతి పర్ణాద్య మేతరేజనాః’ (రవిభేదము
ననుసరించి చిత్రరువు నాలుగు విధముల ప్రశంసించబడుచున్నది.
చిత్రవిద్యా వికారదులు చిత్రశేఖలను బ్రశంసించురు. శ్రీలు
భూషణాద్య లంకారముల చూచి సంతసించురు. సాధారణ
మానవులు రంగుల చక్క చక్క కానందించెదరు. (శ్రీ అప్పారావు
గారిని యీ సాధారణ మానవులలో జేర్పవచ్చు. ‘రూపభేదాః
ప్రమాణాని భావలావణ్యయోజనా సాదృశ్యంక్షి కా భేద ఇతి
చిత్రంషడంగకమ్. (రూపభేదము, ప్రమాణము, భావయోజనము,
లావణ్యయోజనము, సాదృశ్యము, పక్షికా భంగము అనునివి
షడంగములు)నితాని పరాసరాగ జననాస్యాత్మ విసేదనార్థా
నిచ’ (మరియు గీతవాద్యస్వత్వ ఆలేఖ్యములు నాలుగు ఇతరుల
కనురాగము గలుగుటకును స్వచిత్ర విసేదము కొఱకని నుడివి
యున్నాడు’.....ఈ తుది వాక్యములు శ్రీ అప్పారావుగారు
వ్రాసిన ‘ఇతరుల అభిప్రాయాలకీ, మెప్పులకీ, కొంతమంది చెట్టి
వాండ్రు చేపులాడటంజనమే కాని కాలిదాను బరన్ను మొదలగు
కవీశ్వరులు తమ కావ్యాలలోని మంచి చెడ్డలు ఇతరులవచ్చి
చూపించేమఱు కనుక్కో లేక పోయినారంటు కాని వాళ్లు
యితరులదరికీ యెక్కిరదిగా వుంటుందో దానినే వీరి ప్రత్యేకం
గా రచించవలెనను కున్నారంటు కాని తప్పగాక!’ యనెడి
వాక్యముల ఖండించుచున్నది. ఇన్ని శాస్త్రములు, ఇన్ని నియ
మములు, ఇన్ని నిబంధనలు శిల్ప నిబంధించుమండ శ్రీయప్పా
రావుగారికి వారి కొసగుచున్న స్వేచ్ఛావిహారము నిరంకుశాధి
కారమునగు పాటుకాక వేరగునా? వారికాపే నేర్చినారు.
శాస్త్రములేదు. ఏమిలేదు అంతాశూన్యం, అంతామిథ్య, ఎవరి
మనోల్లాసమువారిది. ఎవరి శాస్త్రములువారిని అని కుతర్కిస్తా
రు. ఇట్టి వారికి ప్రత్యుత్తరమే యుండదు. శ్రీ అప్పారావుగా
రు కేవలము నూహా ప్రపంచములో నల్లల్లాడు చున్నారు.
స్వల్పాంశములు విడిచి చిత్రలేఖన ద్వివిధములుగాబాహుళ్యముగ
భాగింపవచ్చు. అయ్యవి సాదృశ్యములని, అదృశ్యములని, వీనినే
విహికములని, ఆముష్మికములనికూడ యనవచ్చును. విహికములు
‘సాదృశ్యములు. ఆముష్మికములు అదృశ్యములు. వీనినే మనవాగు
మానవులు దేవతలు అన్నారు. సాదృశ్యములకు అదృశ్యములకు
కూడ మూలాను కరణమే ప్రధానాంశ మనెడివాడన నిర్విచా
రాంశము. మూలాను కరణములో భావము కానిలావణ్యముకాని
యుండదనుట లోక విరుద్ధము. మూలాను కరణము చూపరులకు
వినుగుపుట్టుం దనెడు మాట యనుభవము లేనిమాట. మూలా
నుకరణమవిన యర్థము కాని వారామత మంగీకరించురు కాని
తదితరు లేరును యంగీకరింపరు. అదృశ్యములకు మూలమేద
నుండి వచ్చునని పుచ్చింపవచ్చు. వీని మూలము వేదములనుండి,
పురాణేతి హాసములనుండి, స్మృతులనుండి, తదితర గ్రంథముల
నుండి, శృత్యనుభవమునుండి గైకొనబడు. అపుడు యమలో
కము, కామభేనువు, కష్టపారాయణము, (నల దమయంతులకు),
హంసరాయ బారము, ద్వారాప్రసాద, లోనుగాగల పెన్ని
యోచాచియుండనివి చిత్రించుచున్నారు. వీనికి మూలము లేదం
దుమా? గ్రంథములనుండి తదితర తావులనుండి మూలమును స్వీక
రించి భావముపయోగించి ఆయావ్యవస్థలకు లోపము కాకుండ
వ్రాయుచున్నారు. వ్రాసెదరు, ఆమూలము ననుసరించిన మా
త్రాన భావ ముపయోగించి లేఖనసోత్పాదనగచేయు పీలు
లేదనుట యనుభవ శూన్యమైన మాట.

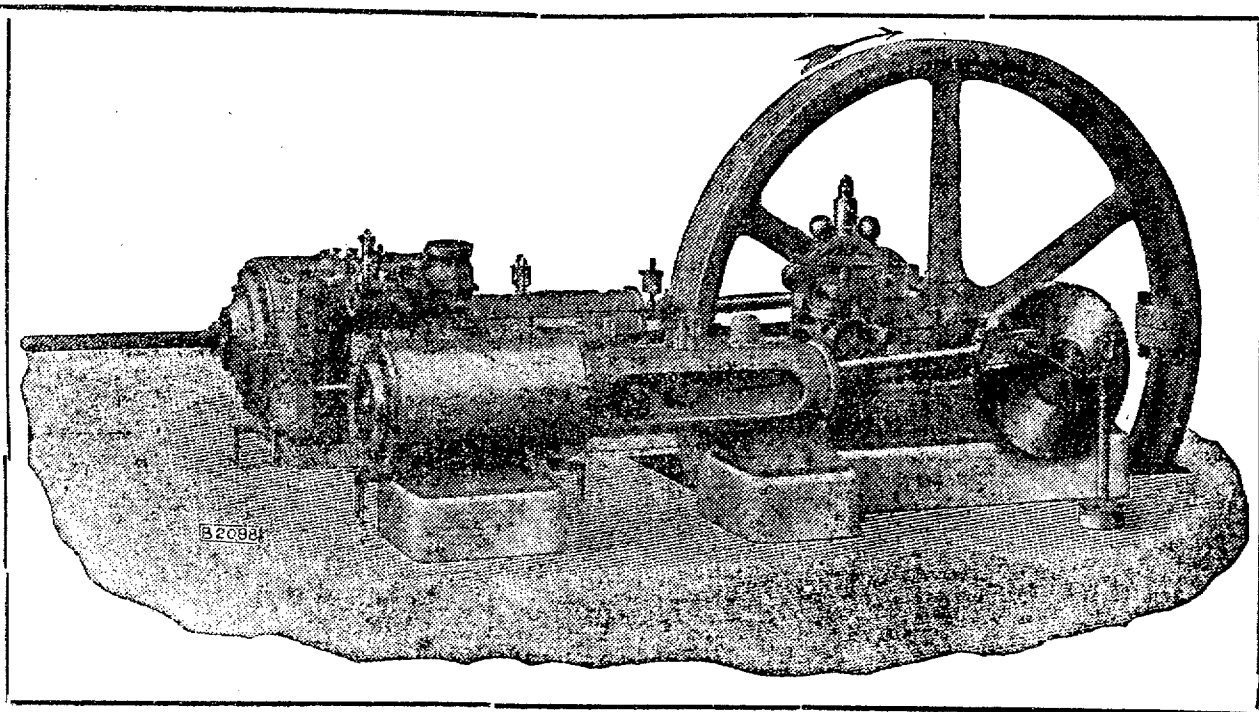
MARSHALL'S

మార్షల్స్

శ్రేష్ఠ తర మైన

స్టీము పవరు ప్లాంట్లు

అన్ని పరిశ్రమలకును ఉపయోగించుటకు తగినవి.

“కే” తరగతి ఎంజినులు

హిందూ దేశమందు అంతటను గట్టి నిర్మాణమునకు, మంచి పరికరములకు,

అభివృద్ధి పనితనమునకు, ఎట్టి స్థితిలోనైన సంపూర్ణమైన తృప్తికి, ప్రసిద్ధి చెందినది.

మంచి మేధావిగలిగినట్టి ఎంజిన్లు, యంత్రాలయముల స్వంతదారులు మొదలగువా

రందరును గడచిన 50 సంవత్సరముల నుండి పై యభిప్రాయములనే

దేశమందు అంతటను వెలిబుచ్చుచున్నారు.

ఈ అతిశ్రేష్ఠ తర మైన ఎంజినులు, వాయిలర్లు

అనేక పరిమాణములలో హిందూ దేశమందు నిలువసరకునుండియే మీరు కోరిన ప్రకారము మేము సరఫరా చేయగలము

మీరు వివరములకై మాకు వ్రాయగోరెదము

శ్రీ

MARSHALL SONS & Co (INDIA) LTD

No. 9, Second Line Beach

TANJORE

ALSO AT BEZWADA

MADRAS.

COIMBATORE

Madras Calcutta Bombay Karachi Rangoon Colombo

కృష్ణాజిల్లా విభజన

దుర్గిరాల దేవప్రభాకరగారిల్లు ఏలూరునుండి వ్రాయుచున్నాడు.

గతము మొట్టమొదట అక్టోబరు 6 వ తేదీన (తొలిసారి) ప్రభుత్వములో కృష్ణాజిల్లా విభజనమును గురించి డిసెంబరు 1 వ తేదీనగా ప్రజలకు సమాఖ్య నొసంగవచ్చునని తెలిపియున్నాడు. ఈవిభజనము కారగిరి జిల్లాలలో ఒక్కొక్క చానీలో డివిజనులు 5 నుండి 8 కి పెంచుచున్నట్లు, తాలూకాలకు 14 నుండి 17 కు పెంచుచున్నట్లును సంబంధించి యున్నది. పదవర్గసాక్షి జిల్లాలో 7 తాలూకాలును, నూతన కృష్ణాలో 10 తాలూకాలును ఉంచబడును. నేను కేవలము తూర్పుకావయినట్లు చెందినవాడే నగుటచేత కాకామునందు కలగజేయు మార్పును గురించియే నే నెక్కుడుగ సంబంధించియున్నాను. గతము మొట్టమొదట కృష్ణా నిట 9 వ తేదీనగా తాలూకాల విభజనలో నూతనము డివిజను చాలవెడది కాగవచ్చును, పాతసరిహద్దుల డివిజను భారమునుగని యు, ఈఅభిప్రాయము సిద్ధియైనచో తాలూకాలవిభజనమును గురించి తిరిగి మార్పులు చేయవలసి యందు ననియు తెలుపబడి యున్నది. కాఅభిప్రాయము ప్రకారము యీనూతనము, డివిజను ను తూర్పుగోదావరిలోనికి నెట్టివనో యీచిత్తు లొంగగలదు. తిమ్మాటి తాలూకా లోనితొమ్మిది ఒక్కొక్కరిని నీ నూతనము డివి జను, రెవెన్యూడివిజనుగ మార్చవలసిన అవసరమేమో నాకు బోధపడలేదు. ఈరెవెన్యూడివిజనులో చేర్చవలసిన నూతనము గన్నవరంతాలూకాలు రెండింటియందును జమిందార్గారునుచు చాల పెంచుకొనున్నది. మొట్టమొదట తప్ప కల్లుపునకుబడియై నా యీభూములలో విశేషముగ కనుపించును. ఇద్దరు రెవెన్యూ యుల చేరగిరి ననియును కనుపించును. కావున ఈ నూతనము డివిజనును తూర్పుగోదావరికి తగిలించినచో రెండవజిల్లాను సరి సమానముగ వనిగలవిగ నుండగలగుటయు, గతము మొట్ట మొదట కృష్ణానిట్లుగా నూతనమున విచ్ఛిన్నతలగుటయు సంభవిం చును. ఇట్టిపరిస్థితి తర్వాతయెడల నూతన కృష్ణాలో 828 వర్గాలు, 6 కలబడులు గలిగిన 2883 చదరపుమైళ్ల వైశాల్యమేర్పడును. 1911 నుండి రెండు జనాభా లెక్కల ప్రకారము రమారమి 900 వేల జనసంఖ్య యుండెప్పుడును. తూర్పుగోదావరిలో 874 గ్రా మములు, 7 పురములు, 8024 చదరపుమైళ్ల వైశాల్యము యుం డును. ఈ డివిజను ప్రజలు నులువుగ బందరున కన్న ఏలూరు నకు చేరుటకు సాకాశముగూడ ఏర్పడును. ఈసందర్భములో గతము మొట్టమొదట కొక విషయమును గ్రహించవలయును. తాలూ కాసానుముల మాటిమాటికి మార్పులను (ప్రజలు చాలయిబిందు తుదురు. ప్రజల అభిప్రాయమును గమనించుట పాతలకు ముఖ్యము. కొత్తగా, చింతలపూడి, పెంటపాడుల తాలూకా సానుములను కలిపినచో పాలకులకు చాల అవలంబ రాగలదు. అధికముగ కర్షకు లానై ప్రజల యలిమతములను పాటించక, నిడదవోలు, రాజేంద్రవరము, కామవరపు కొలలకు ప్రజలను పొమ్మనుటయును ఏమిలాభము పాలకులకుగాని, ప్రజలకు గాని కలగగలదో నూతనపాలము. నేనుకొంద, పెంటపాడు డిప్యూటీ రెవెన్యూ జరియన్న కలెక్టరుతాలూకా కేవలము డెల్టాతాలూకానుగట్టి అది రెండుతాలూకాలుగ విభజించబడ వచ్చును. ఇంగ్లీషుముగ 6 తాలూకాలు 2 డిప్యూటీ తాలూకా లతో నేర్పించును. అవసరమును బట్టి చింతలపూడిని ప్రత్యేక మొక తాలూకాగా మార్చవచ్చును. వర్షాపురము భీమవరములను ఒకడిప్యూటీ కలెక్టరుకింద నుంచవచ్చును. కలెక్టరు, పెంటపాడు, కొత్తగా తాలూకాలకు వి. సి. యస్ డివిజను చేయవచ్చును. ఏలూరు, గన్నవరములు, చింతలపూడి నూతనముల సహితముగ మరియొక డివిజన్ అధీనము క్రింద నుండును.

రెండవజిల్లాలో రెవెన్యూ, గుడివాడ, బందరు డివిజను లుండును. ఈరెండుజిల్లాలలోన కలెక్టరుకు మిగిలిన ఒక్కొక్క చానీ ఒక్కొక్క వి. సి. యస్. యొక్కొక్క మాత్రమే యుండు నని అభిప్రాయపడుచున్నాను. మనము విచారించుచున్నది పరిపాలనా పాఖ్యముకొరకు యీజిల్లా నెట్లు విభజించవలయు నని మాత్ర మే విచారించుచున్నాము. అయినను ప్రభుత్వములోని కలెక్టరు క్రింద యుండువు వి. సి. యస్. యొక్కొక్కయొకడవలయు నని కలెక్టరుచేయవలెనని డివిజన్, గుడివాడలకు నూతనకృష్ణాగా ను, ఏలూరు పెంటపాడులకు తూర్పుగోదావరిలోని వి. సి. క్రిందల నేర్పాటు చేయవచ్చును. అప్పుడు వర్షాపురం, బందరు లను డిప్యూటీ కలెక్టరు మాత్రమేయందురు. ఈవిషయము తెలిసిన తరువాత కృష్ణాలోని విషయము వచ్చుచున్నది, ప్రభుత్వమున లి విషయముల నన్నిటిని నిమగ్నముగా గాక!

కాకినాడ పురపాలక సంఘము

(నవ్వీయ విలేజింగ్)

నవంబరు 28:-కాకినాడ పురపాలక సంఘము 28 వ తేదీన సమావేశమై సుమారు 45 నిమిషములు పరిష్కరించును. 1922 28 వ అడిటు రిపోర్టుకు తగు సమాధానములతో అంగీకరించును. బడ్జెటు అడ్వాంసుమెంటు ప్రకారము అక్టోబరు నెలలోగతమున భిక్షులు చూపించు పట్టిక తరువతి అత్యాచారమునకు. యేతర వంతెన యీ సంఘమువారి యాధీనమున నుండవలెనని గోదా వరి జిల్లాలోని ప్రభుత్వము ఉత్తరము చల్లా నుర్సారావు, కొమ్మిరెడ్డి కేశవ రామమూర్తి వారును, వర్షా పండు కిర రామదాసు గార్లకు అలోచించుటకు యిచ్చబడినది.

మహాభివృద్ధిలకును మర్యాదలకును పూటలవద్ద కన్ను పుచ్చుకొనకూడ దని శిక్షాత్మక పురపాలక సంఘాధ్యక్షుడు వ్రాసెను. దానిని యీసంఘము వారు అమోఘము యీ ప్రకారము చేయవలసినదని గతము మొట్టమొదట సిఫార్సు చేయుటకు తీర్మానించిరి.

వెన్ను కట్ట గము అగోగ్యపాఠశాలకు (తెయినింగు నిమిత్తము ఎన్నికైన అధ్యక్షులను పంపవలసినదనియు ఆయ కగు భిక్షులు తామే భరింతు మనియు, (తెయినింగు అంబు సీడప రూ 60 లకు కట్టవలసి తీరము నెల 1-కి పురపాలక సంఘము యిచ్చవలెననియు పంపిన పోరతనమువారి లేఖ చదు వడమైనది. ఇత్యుకు పంపుటకు సిద్ధముగా లేదని పు. పా. సం. వారు తీర్మానించిరి.

డైరెక్టరు ఆఫ్ కల్లిక్ మార్ట్ పంపిన సర్క్యులరు ప్రకారము అగోగ్యవారి విధానమునకు రూ 50 లు సంఘమువారు సాక్షిగా చేసి ఇందుమిత్తమై డాక్టరు కల్లంక చివకాడు రాజుగారిలో గూడెం యీ క్రింది పు. పా. సం. సభ్యులు వని చేయుటయే యేర్పాటు చేయబడిరి:-డాక్టరు కె. జనార్దరావు వారును, డాక్టరు పి. లక్ష్మణరావు వారునుగాక, డాక్టరు మహమ్మద్ తాహీజ సాహెబుగాక.

కాకినాడ కాంగ్రెసువారు కోరిన ప్రకారము 15 వ తేదీన జరుగండి 5 వ జనవరినకు వారి భిక్షులపై 40 పాకిస్టాన్లను పంపించుటకు సంఘమువారు అంగీకరించిరి.

* * * *

కాకినాడ కాంగ్రెసు

కాకినాడ నవంబరు 28:-కాకినాడ కాంగ్రెసు కైత్యకసంఘ కార్యదర్శి యగు డాక్టరు వేదాంతం వెంకటకృష్ణయ్యగారిల్లు తెలియ చేయుచున్నాడు.

కాంగ్రెసునకు వచ్చువారి సదుపాదము నిమిత్తము, జబ్బుకడేవారికి తగు విశిష్ట ఉచితముగ చేయుటకును ఉచిత ముగ మందు లిచ్చుటకును ఒక ఆయుర్వేద వైద్యాలయమును ఒక ఆల్టోపాతిక్ (ఇంగ్లీషు) వైద్యాలయమును గాంధీగర్ములలో నిర్మించబడును. ఈధర్మ వైద్యాలయములందు ఉచితముగ కర్మా ర్థముగ పరిచే అగోరు ఇంగ్లీషు వైద్యులును ఆయుర్వేదవైద్యు లును వెంటనే కార్యదర్శికి తెలియజేయ ప్రార్థింతులు.

—

దేవాదాయములలో తిరుమంజనమునకు పునుగు తెలము వాడు విషయము

ప్రస్తుతము తిరుమలలో శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామిలవారి మూల వర్ణకు ప్రతిభక్తవారము అభిషేకములలో పునుగు తెలము సమర్పించబడుచున్నది. శ్రీపాదరేణువు తయారు చేయుటకు న్ను పచ్చకర్పూరముతో ఈతెలము చేసబడుచున్నది. ఈ తెలము పునుగువెల్లుల బీజములను తెలముతో చేర్చి వారి వాటి నుండి తీయబడుచున్నది. ఈ ఆచారము పాతపురాతనమైనప్పటి కిన్ని శ్రీనివాసమూర్తివారికి అనేక పిల్లలను వధచేయుట ప్రార ముగా నున్నదనియు అందుకు ప్రత్యమ్నాయముగా నుండి శ్రీ గంధపు తెలమును గాని లేక యితర సువాసనగల తెలముగాని యుపయోగించుట నుంచి దనియు కొందరు భక్తులు అభిప్రాయ పడుచున్నాడు. అయితే కొందరు వందేయు ఇట్టి పూర్వవార ను శ్రీరంగాది దేవతలలో నున్నదని పూర్వవార్యుల చేత ఏర్పాటు చేయబడిన తెలము విషయములో పుణ్యపాత విచారము చేయుట ఆయుక్తమని అభిప్రాయ మిచ్చియున్నాడు. ఈ విషయములో తేజములోని భక్తులన్ను పంజీయున్న వారి వారి అభిప్రాయములను మాట వ్రాయించుట రని కొరు చున్నాము.

తిరుమల తిరుపతి } శ్రీ మహాంతు ప్రయాగదాసుజీ
గయరాజ్ గిరి. } విచారణకర్త.

కళావంతుల సంస్కరణసభ

ఈసభను క్రీస్తునకు నెలవలయుచు కాకినాడలో జరగ నున్న అభిలభారత దేశీయ మహాసభతోపాటు కాంగ్రెసువారు యథల తోడ్పాటునను, కాంగ్రెసుసంఘములవలనసహాయమును జరపిన వాగుండునని శ్రీయత భాస్కర్ గోపాలకృష్ణమూర్తిగారు 25.11.28 తేదీన ప్రకటించుచు ఆంధ్రప్రదేశ్ యందు నూతనము. కాని అట్లుజరపుటకు వెక్కిరింపకుండు గలవని విన్నవించుచున్నాను.

తేజముమహాసభతోడ జరుగు ఇతరసభలు కేవలము నా ముఖ్యతావత్తుమే వెలయునేగాని సక్రమముగ జరుగుటలేదని ఆయాసభలకు నేతలు కల్లుచున్న ప్రమాణము వెలుపుటయేగాక, సభలధర్మములను వాటి స వారలై ఒప్పకొనుచున్నాడు. ఏ సభయైనను ప్రత్యేకకాలమున ప్రత్యేకస్థలమునందు జరిగిననే కాని విషయములు చక్కగ చర్చించి తగువిధమున కార్యమునకు గడవెనుటకు వీలుండదు. రాజకీయవాతావరణ మెప్పుడున్న యీకాలమున ఇతరసభలకు వచ్చువారిలో వెక్కిరించి చిత్తములు రాజకీయములందు అక్లింపబడి రెడ కార్యమునే మరతుడు.

అభిలభారతసంఘ సంస్కరణసభ కాంగ్రెసుతోపాటు జరుకుచుండుటచేతనే, ఇతరకాలమైనను, తేజములకాగ్నిం కవాలకు సుఖదురాచారముల నిర్మూలించబడుచున్నది. ప్రత్యే కముగా జరిగినయెడల, నిజముగా సంఘసంస్కరణ మనినపీఠి గలవారే చేరి వారి సేవాపరాయణత్వముచే తేజము ఎంతకు కభి కృతి జేరినదియు వ్యక్తమై యుండెడిది.

కాకినాడలో అనేక సభలు కూడనున్నవి. వానికై వివిధ రాష్ట్రములనుండి ప్రమాణము కలుగు. అంధ్రదేశ కళావంతులు వ్యయప్రయాసలతోనే కాకినాడకు వచ్చినను, దేశీయవాడు కులకు మాయటకును, తదితరవిషయములను గమనించుటకును మి కిలి ఆకర్షించబడుదురు. కావున కాంగ్రెసుతోపాటు జరిపిన చో నివ్వలగును.

అన్యకాతి ప్రమాణము ఎంతవిజ్ఞానసంపన్నులైనను ఈకుల మువారి కష్టములు వారికంటేగా గోచరింపకలవు. ఇట్లుచుటచే కళావంతుల కష్టములెరిగిన మహాత్ములు లేరని నాభావముగాదు. అట్టికాలవృక్షములు బహుశాద్విందుడి గలవ. వారు ఏదేము రాజకీయసభలలోనో, సంఘసంస్కరణసభలలోనో, లేక ఆస్తిక సభలలోనో నిమగ్నులై యుండురు. అట్టివారి సహాయమును గాని నలపానుగాని పొందుట కతకాశముండదు.

కాంగ్రెసు సంఘముల ధనసహాయముతోగాని, కాంగ్రె సునకునుబంధముగా గాని ఈసభజరిపిన జయప్రదము కాకలయు. కళావంతులలో నూతనభావములతో విరాజిల్లువారే బహు శాద్విందుడి. వారిలో గతము మొట్టమొదట ఉద్యోగములలో వెక్కిరిం ద్రుగలరు. అట్టివారు కాంగ్రెసుసంఘమున జరుపునధకు వచ్చు టకు తప్పక కింకింతురు. మరియే ఏయొక్కవ మైనను వెలుగులనుండి గాక గంభీరవృక్షమునుండి బహిర్గతమైనవృక్షే ఫలకరమై సంస్కరణము కిష్టముగ కొనసాగును.

ఇందునుగూర్చి చక్కగా అలోచించియే నుంటూరునం దలి కళావంతుల ప్రమాణము ఇతరులకద్దవండిగాని, స్వరాజ్య సంఘముకద్దవండిగాని భవము స్వీకరింపకయే తమతాతాము చందాలుజేసికొని సభ నిర్విఘ్నముగ జరుగ కప్రసంగంబులై యున్నాడు. ఈసభ జరుపుదినములు రయతులకును ఉద్యోగు లకును పాశ్చాత్యవంతరమతవచ్చుటకు వీలుగానుండునట్లే ఏర్పా టుగానించబడును. కాని కాంగ్రెసువారునునందు జరుపదలచి యుండలేదు. మరియే ఇంకరేయోన వసించిన నుంటూరువారిని నిరుత్సాహపరచుటగాని, ఆంధ్రదేశమునకు మధ్యగా నుండుటచే నుంటూరుకు ఎక్కువమంది రాదగినచోట సభ జరుగవలెనుట గాని భావముకాదు. కావున కళావంతుల సంస్కరణసభ నుంటూరునందే జరుపుట ఉత్తము.

కాకినాడలో జరుగనున్న సభలకై వచ్చుకళావంతులనెల్ల నొక్కచోటచేర్చుటకు అవకాశముల్పించి నుంటూరులోజరుగ నున్న సభకు కార్యవిధానమును నిర్ణయించుటకు కాకినాడకమ ఘు లెవరైన తోడ్పడ ప్రార్థింతులు.

గుడిసేవ నుబ్బయ్య, గుడివాడ.

సు ర తి ద్రా వ క ము

పీసా 1-కి నెల రూ. 1-0-0 వి. పి. రూ. 1-4-0.

మూత్రవ్యారమునుండి విషద్రవము మూత్రనాళము వరకు జోయి అక్కడ చిన్న పుంతు అగుటలన కళకళము ఏర్పడును. ఇది అంటుకోగము ఒకరినలన మరి ఒకరికి ఏర్పడును. దీని వలన సంతానము కలుగుటకు భంగము రావచ్చును. దీని ముఖ్య లక్షణములు. మూత్రము వెడలునపుడు పోటు మంటలు, మూత్ర వ్యారమునుండి తెల్లటి గాని, ఎర్రటిగాని, పచ్చటిగాని, చీము అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

కూర్చి రామశర్మతోటి గురుస్వామి తోటి కలసి,
నగలవలకును, 2^వ, చెనాబాయరోడ్డు, మహారాష్ట్ర.

ఉక్కు-పరిశ్రమకు రక్షణము

ఆ స్టేటుమెంటుయొక్క సారమిశ్రయము:—రక్షణలేకుండ
ఇనుము, ఉత్కృష్టశుభ్రముల స్థాపించుట సాధ్యముగావున్నయె
డల, ఆ యిచ్చరక్షణము భగవంతుడగు పరమమును చాల్చుట
యను. వాగెను కంపెనీలకు ఆరూపముననే సహాయముజేయు
వెడల రెయిల్వేవాగెనుల ఖర్చు చాలకరకు యెక్కువగును
అందువలన రెయిల్వేవారికి ఖర్చుతెక్కువగును. తత్ఫలితముగ
రెయిల్వేలేట్లను, ఫేరులను కట్టించుట కాంట్రాక్టుగనుండిగాని
చాలకాలమాసియించుటగానివిధినించును. అంతిమాగక (క్రోత్రి
రెయిల్వేలను నిర్మించుట కాంట్రాక్టుగనుండును. వాగెను కం
పెనీలకు సహాయముజేయుట అవసరమగు వెడల అధికభనసహా
యరూపమును చాల్చుటయను” ఇంకను ఆస్టేటుమెంటు ను
దు దెల్పినవిషయములలో, ఇక నైరుసునర్వరములలోను అన్ని
రకముల ఉత్కృష్టచార్జుములకును 16 వేల టన్నుల ఖర్చునని
యు కంపెనీకి వాసునీకి ఉత్కృష్టచార్జుములకు దిగుమతి ప
న్నుల తెక్కువజేసి విధించువెడల రెవిన్యూ ఖర్చు న. 11 మునకు
5 లకు తెక్కువగును. వెడ్జివెడ్జిఖర్చుల యందభివృద్ధికొంచెమై
నను, కృత్యముయొక్కవైసందువలన, రెయిల్వేలేట్లను, ఫేరు
లను యొక్క న జేయుటట్లును, లేకున్న వానిని కెక్కువజేయుటంద
వాపుటట్లును ఉండకలెనని ఇంకను ఆస్టేటుమెంటులో దొలప
బడిన, (క్రోత్రిరైల్వేల నిర్మించుట వాసిజేయ కలెనని కంపెనీ
అభిప్రాయము. అందువలన నిర్మాణపు ఖర్చులు నూటికి 8, 10
చొప్పున పెరుగును. ఇంకను సప్లీమెంటు రీ
స్టేటుమెంటులలో, గతరెండు సంవత్సరము
లందుక, పోత ఉత్కృష్టదిగుమతి జేయబడినది. 600 టన్నులని
యు దానినిటను 4 లకు అంతగా నుండెననియు కంపెనీవారు
దెల్పిరి. ఇట్లును 1867 వాగెనులు వాడుకలోనున్నవి. ఇకను

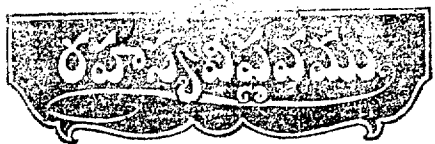
మేనరు గోరియో (లిమిటెడ్) తపాలపెట్టె నెం. 159, ఫోర్టు, బొంబాయి

సాంకేతికత 10, 11 కథలు 4 భాగములు. క్రాంతి శయ్య
లైట్ ఎడిటోరియం, కాపీస్ కిట్ ప్రధాన
పటము 4, 5, 6 కథలు రెండవ భాగము 6 భాగములు. గ్రా
మాంట్ గ్రాఫిక్ యూనివర్సల్ ఇంటర్ నేషనల్ స్టూడెంట్
వినియోగములు పాఠశాల పుస్తకము.

వెలువడినది!

క్రొత్తనవల

వెలువడినది!!

(మనోమోహన కమగు డిటెక్టివ్ నవల) రహస్యములో రహస్యము తెలిసియు తెలియని కలికి వలపులో రహస్యము- వెనకము దెలుగని వింత పెండ్లిలో రహస్యము- జననికే బయవగు సంతానములో రహస్యము- సాహసచర్యములో రహస్యము. అద్భుత హత్యలలో రహస్యము- రహస్యగోపనములో రహస్యము- రహస్యజ్ఞేదనములో రహస్యము- భయపెట్టుటలో రహస్యము- బయలుపెట్టుటలో రహస్యము. మనసులో రహస్యము- మాటలో రహస్యము - ఇన్ని రహస్యములు చేరి యీ రహస్య విప్లవమైనది! ఇన్ని రహస్యములను భేదించినవాడే కర్తవ్యము!! చిత్రపటశోభితము. క్యాలికోబైండు. 274 పుటలు వెల పోస్టేజి గాక రు 1-8 0. (654) చందాదారులకు పోస్టేజిగాక రు1-0-0 మాత్రమే.

ఆంధ్ర ప్రచారిణి గ్రంథనిలయము, కాకినాడ.

వెలస్వల్పము! ఫలమంత్యధికము!! ప్రతియొక్కరుతప్పక వాడతగినది!!!

పాశ్చాత్య వైద్యులచే వ్రాసిన వారి లోకామయహార కస్తూరమాత్రము:—ఈ విశ్వవధము మిక్కిలి విలువయైనకస్తూరి, కుంకుమపువ్వు, పచ్చకర్పూరము, అమూల్యమైన వనమాలికలుచేర్చి తయారుచేయబడినది. ఇంత విలువగల ఔషధములేదవారు మొదలు భాగ్యవంతులు వరకు కష్టములేక కొనుటకై 2EO-300 మాత్రము (ల బుడ్డి 1-కి ధర 0-4-0 కే యివ్వబడుచున్నది. 6 బు 1-4-0. పాకిసు పోస్టాఫ్ఫీసరు. బిడ్డలు మొదలు పెద్దవరకు సాధారణమైన వ్యాధులన్నిటికి అనుసాధనములతో వాడవలెను. ఇవిగాక ఈ దిగువ తెలుపబడినవి అత్యద్భుతమగు గణమిచ్చును.

వ్యవ్యరాజుసాయనము:—బలహీనము, రక్తములేనివారు, నిశ్శక్తులు, జ్ఞాపకశక్తిలేనివారు, అతి కాకము పలగు వ్యాధులు కలవారి కిదిరామబాణమునంటిది. వైద్యులను కుదుర్చుటయేగాక మంచిరక్తవృద్ధిని, అద్భుతమైన ధాతువృద్ధినికలిగించును. 2-0-0

మహావ్యంగమలకలైలము:—కండ్లమంట, నిద్రలేమి, మనస్సుకు వ్యాధులను, విడువని తెలనోప్పి, మెదడు పనిచేయకుండుట మొదలగు శిరో, నేత్రరోగములను తప్పక కుదుర్చును. 0-8-0

వరుసపరిచి:—ఎట్టిరక్తము తీట, పొడ, ఎంతకాలము నుండియున్న నూడుపూటలలో మాడిపోవును. 0-4-0

వారికేరాంజనము: కండ్లలో ఎటువైపునీళ్లు కారుట, మనక గాయండుట, కండ్లనోప్పి, కండ్లమంట మొదలగు: మాత్రమగును. 0-6-0

మా ఔషధములన్నియు ధరస్వల్పము, ఫలమధికము. దీనినిజను ఒకసారి మాఔషధములు కొనినవారికే తెలియును.

పాశ్చాత్య వైద్యులచే వ్రాసిన వారి లోకామయహార కస్తూరమాత్రము, ప్రధానవైద్యులు.

శ్రీ సీతారాఘవవైద్యశాల, మైసూరు. మద్రాసుబ్రాంచి:— 331, తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు.

ముఖ్యగమనింపు:—బ్రాంచి అఫీసునుండి ఔషధములు వి. పి. గా పంపబడవు. (2)

Delightfully Refreshing.

For Health and Beauty.

“ERASMIC”

SOAPS & PERFUMES.

“ERASMIC” Perfumers, LONDON. PARIS.

To Be Obtained From All Stores & Dealers.

ఆంధ్ర ప్రతికా కార్యాలయమున దొరకు అమూల్య గ్రంథములు

తిలక్ మహాశయిని జీవితము సంపూర్ణోపన్యాసములు. (మా॥ సత్యనారాయణశాస్త్రి విరచితము)	...	2	4	0
హిందీబాలశిక్ష (తెనుగు తెలిసినవారందరు స్వయముగ హిందీనేర్చుకొనుటకు అనుకూలమగునట్లు వ్రాయబడినది)	...	0	6	0
హిందీ మొదటివాచకము డిటెక్టివ్	...	0	6	0
ఆంధ్రోద్యమము-ముందటి అయిదు ఆంధ్ర మహాజనసభల అభివృద్ధిసంఘాధ్యక్ష అధ్యక్షులోపన్యాసములు తీర్మానములు చిత్రపటములు కలిగినవి	...	1	8	0
శ్రీరామవిజయం-నాలుకము 0 8 0 శారదాంబ శ్రీధర్మబోధిని నామము	...	0	4	0
ఆరాధనవిధి 0 4 0 ఆత్మజ్ఞానా సంఘము (శివరము విడిచిన తరువాత ఆత్మస్థితి)	...	0	8	0
శబ్దకోశము (విఘంటువు తేబులోనిముడునది)	...	1	4	0

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్ర ప్రతికా కార్యాలయము, 7, తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు.

నాగపురమునకు మరలుడు

స్వరాజ్యపక్షమువారి కార్యకర్తలందఱు కార్యము మహాభక్తి నమ్మకముతో నాటినుండి ఎన్నికలు నుగియుచున్న స్వరాజ్యపక్షమునందలి నడిమివారులను మేము విరివిగ ప్రకటించి యుండలేదని యెప్పుడు జెప్పకలరు. ఎన్నికలలో వారు నామక విజయము గాంచిరి. ఆ పక్షమునందు నందరు సంపూర్ణ విజయము పొందినట్లు భావించుచున్నారు.

కాననభలలో నుండునంతకాలము కార్యము మాట మరుగునాడ దని మొట్టమొదటికి హెచ్చరిక జేసియుంటిమి. కాననభల ద్వారా స్వరాజ్యము లభించగలదని వారు నిశ్చయముగాడలంచుచో, దానికొరకు తగిన కృషిచలిపి విజయము గాంచుటకు ప్రయత్నింపవచ్చును. వారు పొందిన విజయమెట్టిదైన యిరయలు కనుక జెందరు. ఇకముందు మనకు కార్యముతోను, అసహాయాధ్యక్ష కార్యకర్తలతోను ఎక్కువ సంపర్కము కలుదుగాని, కాననభలతో గాదు.

ఆకార్యకర్తలను కాకినాడలో చురల సంగీరింపబడి ఖాయబడునట్లుగా జేయవలెను. దీనికి ప్రతికూల జోక డియ్యది బ్రహ్మాండమైన ప్రయత్నమనియు, ఒకనాళివ్యయ విజయము అతిచేరువగా నుండినయు నుడివెను.

అనగా గాంధీజీవార్యము కిక్కిరియించుచో ఇండియాకు స్వరాజ్యము రానున్నదని దెలిపిన సమయమున ఆమెనువాడే స్వరాజ్యము రావలసి యుండెనని యాతనిభావము. మనము రెండేడ్లనుండి కాననభలలో చర్యను జూచుచుంటిమి. కాని యిందువలన యెప్పుడును ఇండియాదేశము స్వరాజ్యమున కలిగిచేయబడునట్లుగా గన్పట్టుటలేదు. అంతేగాక, మహాత్ముడు నిర్బంధింపబడిన నాటినుండి జరుగుచున్న కార్యము కార్యకర్తలను బట్టిజూచినను స్వరాజ్యము లభించుటగాని మహాత్ముని విడుదలగాని అతిశీఘ్రముగా జరుగునట్లు దోచుటలేదు. చలనములేక స్తబ్దులుగా నుండువారని నూచించు “మా ర్పు వ ల ద న మ ప త ము” (తో ఫేంజి పార్టీ) యను పేరున బహిష్కరణవాదులు విజయమును మాకిచ్చుచున్నారు. ఈయంద్వేళముతో కొన్ని నెలకొండట శ్రీ. రాజగోపాలాచారిగారి ఉపన్యాసమును మేము విమర్శించితిమి ఆంతేకాని మేము రాజగోపాలాచారిగారి పక్షమును విడిచిపెట్టినవనిగాని, ఆపక్షముయొక్క దైర్యమును చెడగొట్టి, వారివిజయమునకు భంగము కలిగింపవలెనని గాని యుద్దేశము గలిగియుండలేదు. మేము ఆ పక్షమువారిలో చలనము కలిగించవలెనని భావించితిమి మహాత్ముడు జూపిన మార్గముననే మనకు విజయము చేరుగలదని మేము నమ్ముచున్నాము.

బహిష్కరణ వాదులే మార్పు కలుగుటకు యిచ్చనగుల వారని దెలిసికొనవలెను. వారే భారత దేశమున గల పరిస్థితులను ప్రజేతబెట్టి స్వరాజ్యమును సంపాదించ వలెనని పాటు బడుచున్నారు. కాననభలలో బోయెనువారు, కొంతకాలము సహాయకారణమును రుచిచూచి, పివన వింక్తిజెంది, తిరిగి సభలలోనికి బోయి బ్రతిమాలుకొనుట యిచ్చ పెట్టుట మొదలగు పూర్వపు పద్ధతుల ననుగరింప వలయుచున్నాడు. ఇదివరకు ప్రార్థనలకు తెదకింపులకు యెన్నడు లొంగని శిలావిగ్రహమునంటి ప్రభుత్వమును మరల పూర్వపు ఆమాత్యపద్ధతులతో కలిగింప నుంచుచున్నాడు. ఈపక్షమువారే నిజముగా మార్పుకలదనవారు విదేశీయుల పాలనకు లొంగియున్న దేశము స్వాతంత్ర్యము బడయుటకు ముఖ్యమైన స్వయంసహాయము, స్వార్థత్యాగము, ఆత్మవిశ్వాసము, గలపద్ధతుల ననుసరింప వలెనుచున్నాడు. పార్లమెంటరీ విధానము ఇండియాలో ప్రజేతబెట్టుకలిగి డీక్షాదళయందుండెను. కాని, భారతదేశము యెప్పుడునుండి కక్షదైర్యము ఉత్సాహము సమృద్ధియు కలిగియుండెను, అట్టి భారతదేశము నకు పార్లమెంటరీ విధానము దుర్భలమగు పారలొక్త్యమగు భారతదేశముతాన స్వయముగా సోదరభావము త్యాగము, సంఘనీత మొదలగు ఉన్నతభావములను నూచించు పరిపాలనాసంస్థల సేర్పరచుకొనును ఇట్టిభావములు సర్వవ్యాపకమగు కద్దరధారణలన నూచింపబడును. ఇదియే సహాయకారణముయొక్క గమ్యస్థానము. నిత్యానికా కార్యకర్తలయొక్క ప్రధానాశయము. ప్రస్తుతమున్న ప్రభుత్వ సంస్థలప్రక్కనే శ్రమణ శోకసంస్థలను భారతము పద్ధతుల ప్రకారము కాలముగ నిర్మించి చివరకు వాటికన్న యిది ఉత్తముగా ప్రకాశించి వాటిని పారదోలగలవు. దీనికి భయము అధికముగా కావలసియుండునని కొందరు అటంకములను నూచింపగలరు. కాని భారతదేశమును స్వయంసహాయమునకు విడిచిపెట్టిచో నినుంట్ల నిర్మాణము ప్రభుత్వసంస్థల కనుభవవ్యయము నందలి 100 షాతమున అకసరము లేకండ

గోరకులను, ప్రభుత్వ ప్రారంభించబడిన కార్యములను జాబితాను క్రిందివలెగా ప్రభుత్వవ్యవహారమునందలి కార్యములను అవసరము తోచుచున్నది. భారతదేశము నందు స్వచ్ఛంద సేవ కాలాధిక్షికముగా ఉభయము. ఆ సేవలు తమంతటాను సేవజేయుటకు వచ్చెదరు. కాన అన్ని పనులు చతురగా నెరవేరవలెను. ఇట్టి కార్యమునకు భారతీయులు త్యాగ ముజేయి సంతోషులై యుండుదురు. నాగ పూరు కాంగ్రెసు మహాసభమును సహాయకారణ తీర్మానము సంతోషపూర్వకముగ ఆమోదించబడినపుడు విగ్రహ మోయిందియే. తదిగి కాకి నాడలో జాతీయము ఆమోదించబడునపుడు చూడ యా మా ర్యు సే యు ద్వేషించెదరని నమ్మమున్నాను. నాగపూరునకు మరల తుల ఆనుటలో నిదియేభావము మహాత్ముడు మనమధ్యనుండున పుడు గల ఉత్సాహము, ఉద్రేకము ప్రేరణములు గలిగి విజయము నకు మన అంగుళము ముగియునో నుండు పరిస్థితులను మరల తేల్చెను. (హంబాయి క్రాంతి)

చెన్నపురి బజారుధరలు

డిసెంబరు 1-వ తేది శనివారము

(1) ధాన్యములు			
వరియలు కా 1-1	రూ 45.0-0	మొదలు 55.0-0	నలుగు
బియ్యం బస్తా		మొదలు	వరి
మనసు తెనాలి	రూ 13.0-0	18.4 0	
కల్లూరి	రూ 15.4-0	15.8-0	
జిల్లి	రూ 15.8-0	16.0-0	
రాగులు కా. 164 బస్తా 1-1		8.8-0	
నవ్వులు	రూ 28.0-0	24.0-0	
(2) కపి ధాన్యములు			
కందులు బస్తా 1-1 205	రూ 12.0-0	రూ 18.4-0	
కందులు	రూ 10.4-0	11.4-0	
కందులు	రూ 12.4-0	12.12-0	
మినుములు	రూ 18.0-0	18.12-0	
జలము	రూ 7.8-0	7.12-0	
(3) నూనె వస్తువులు			
నవ్వులనూనె కా 1-1	రూ 178.0-0	180.0-0	
నెయ్యి కా 1-1	రూ 14.0-0	24.0-0	
కొండాపురం నెయ్యి కా 1-1	రూ 68.0-0	65.0-0	
యెర్ర కర్రజేను	రూ 58.0-0	60.0-0	
వేరునెయ్యి నూనె కా 1-1	రూ 188 మి.న. నూనె 184		
అమడు నూనె కా 1-1	రూ 180.0-0	185.0-0	
(4) చిల్లర వస్తువులు			
చాయకాపు కా 1-1	రూ 280.0-0	285.0-0	
మారకాపు	రూ 285.0-0	288.0-0	
మిరపకాయలు (కుంబూరి) కా 1-1	రూ 90.0-0	105.0-0	
గుంటూరుపాతకట్టు నీలిమయ మును 1-1	రూ 40, 45		
కాగపానీ పాతకట్టు	రూ 60, 65		
కెలు కా 1-1	రూ 48.0-0	60.0-0	
జింతపండు కా 1-1	రూ 85.0-0	66.0-0	
(5) ఇనుము			
పట్టాలు రఖం కా 1-1	రూ 88.0-0	84.0-0	
చదరం	రూ 84.0-0	86.0-0	
రవుండు	రూ 86.0-0	45.0-0	
(6) లోహములు			
వెండి 100 రులకు	రూ 78.0-0	80.0-0	
బంగారము, కులము 1-1	రూ 24.8-0	25.0-0	
కవచము 1-1		15-18-0	
ఇత్తడి కా 1-1	రూ 290.0-0	295.0-0	
రాగి పిటా	రూ 880.0-0	885.0-0	
అస్కా చెక్కర బ 1-1	రూ 58.0-0		
(7) రంగులు అలిజరైను			
అవుకప్పుడు	20 డిగ్రీలు	రూ 150.0-0	
కొట్టికప్పుడు	డిగ్రీ	డిగ్రీ	

చాకులు - తాళములు

మంకలికత్తులు.

అభివృద్ధిచే చేయబడినది. తెలుగునది నెలకునే ధరకాట్టలాగున ప్రాయము.

బి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో లిమిటెడ్.

కట్టర్లు అండ్ లాజ్ మేకర్లు etc.

1081 నెహ్రూవరం. (గోదావరిజిల్లా)

మేకిప్రాభి అడ్రెసు: "ఇంద్ ప్రీమ్" నెహ్రూవరం.

మరవేశపుమరవప్త

గమనింపుడు గమనింపుడు

తల్లిపాము తాగు పిల్లలకుంటే పోతపాము తాగు పిల్లల మరణము 15 రోజులు అధికముగ నున్నట్లు ఆ దాక్షిణ్య మున్నగానుకట్టించి యున్నార, గనుక మార్చిక్కు మొదలగు పృథివి అవశేషాల నిర్మూల ఆయుర్వేదభూషణ నోరి రామశాస్త్రులవారి

క్రీరవధాని

తల్లుల కిచ్చిన యడల

చవకాటు అద్భుతముగ గలుగును.

దీని గుణ మత్యాక్యము. ఆరికయోక్తికాదు.

రాత్రి నెదిరిన వుదయమునకే గుణ మిచ్చినవార లనేకులుగలరు. బుద్ధి 1 కి కల రూ 1-8-0. వి. పి. ననా రూ 2-0-0.

ఆయుర్వేదనిలయము, బెజవాడ.

నూతన ప్రచురములు

బమ్మెర పోతనామాన్యప్రణాళి

చంద్రబాగవతము 1-1 6-0-0

డిటా మేలు ప్రతి 2 సంపుటములు 6-0-0

ఆంధ్రబ్రహ్మాండపురాణము 1-1 5-0-0

అనందరంగరాట్టండము 1-1 1-8-0

అనంతనిఘండము 1-1 0-14-0

అప్పకవియము 1-1 2-8-0

అధర్వణకాదికలు, సతీక 1-1 1-0-0

ఇంకను అనేక సంస్కృతాంధ్రగ్రంథములు మానద్దకా వును. కృత్యాలగుణ మదశోధిస్తాము.

నావిళ్ల - రామస్వామిశాస్త్రిలు అండ్ సన్స్,

292, ఎస్.కే.డీ, చెన్నపట్నం.

పేరుపొందిన అన్నిరకములు

నెప్పును పాన్ టెన్ కలములకు

గోదావరిజిల్లాకు మాకు సోదీపినీని యి స్తీపు నైకిలు అందు మోటారు యంత్రం అందు కంపెనీవా రిచ్చియున్నాడు. కాన లోపగాను చిల్లరగాను కొనదలచిన వర్తకులు యితియు మాకు వ్రాసిన యితివినిగమును తెలుపుదును.

ఇంకా మానద్ద బ్రాహ్మణ స్వామి వారిమెన్ ప్రిటా లాంపులు, సబ్బులు, హాకీకాపీపములు కేగురులు బ్యాటు లైగా స్టేష రీ సామానులు, సరసమైనధాతల విక యంతునున్నాము.

వై. కష్టయూర్తి, అంబునమ్మ

జనరల్ కలెక్ష. 1/18 మెయిన్ రోడ్డు, రాజమండ్రి,

(రాంచి కొత్తపేట, కలెక్ష. తాలూకా.

లితావలి సంగ్రహము

పూర్వజిత గ్రంథములన్నిటిని శోధించి వ్రాసిన యద్వైతము. ఇందురాశి: 1 శతము 81 సా. పాటు అంతరం కాలమున, లాభాపైయు, భావలక్ష్యము, కల్యాణము, నూటికి నూరు పరిపుట, మత్యాగ గుర్రములు, ఏనుగులు పూవులు, లెక్కలు - ఛాయా, కళిక, దళాంక, భిన్నాంక, రీతమాత తే.క. శిక్షములు. గర్భములను, మనములను, ఇంక తెన్నియని గావు. చక్కని అట్టలైదు. రూ 1-0-0

పుచ్చా వెంకట్రామయ్య

దంతలాత అ.ప.వరం. కొల్లిరహస్తు గుంటూరుజిల్లా.

SIGHT RESTORED

A Sure Remedy of Nature for all Eye-diseases. Cures Cataract, Glaucoma, etc., without knife. No failure; absolutely safe; highest testimony. Particulars free.

L. H. SELLER, D. Samta (Pangal)

SANTI OIL

Simple, harmless, external application for functional weakness, Loss of Manhood, etc. No irritation, no discolouring, no bad smell. Particulars free. Correspondence confidential.

HEALTH HOME, D. Samta (B. ngal).

6 వ కూర్పు కేట్లా గు ఇ షాం

మాచే తయారగు పువ్వుగాక కలహము, వైకృతములు, యిమిషన్ కే పులు, నీలము, పచ్చము, తెల్ల పువ్వు ప్రతిగాయిన్ని 64 పటెంటరీ గారంటీగా మంపాడును నగుట చూచి స్పెషిలీ పోస్ట్యును పువ్వులని రి డిస్కలలో వండి వ్రైము వాడనుమర వెదము.

3. గోపాలస్వామి శెట్టి అండు సన్,

సెంటు తామన్ మాంటు పోస్టు.

Saint Thoms Mount P. O.

బై రాగి చిటికీలు

ఇందు గొప్పమహాత్ములగున సుప్రసిద్ధమైన అనేక మనుషులగుటచే, కుద్ధకియము, అద్భుత వైద్యరహస్యములు గలవు. ఈగ్రంథము లోలోపల ర్పమై ప్రచురింపబడినది. ఇది శతయు టును నిప్పువుండేరక దుం యొ సారి చదివిన తెలి యును. ఎల్ల సును బోధకమును. ముద్దతెలివి వ్రాయబడినది. తిచ్చుకందుచును. ఇందలి పరమహంస క్రి.మ.లు చేసే మఖిపును. బ్ర.ప్రతి పోస్టువర్కు కాక 0-8-0. 1098

"రె.దు పురు. ఓకేసారి కొనిన పోస్టువర్కులు చితము."

అంధ్ర గ్రంథాలయము, విజయనగరం.

చేంబర్లెన్ గారి

దగ్గు నివారిణి

దగ్గు, జలుబు, కాక వా యువు అను బిడ్డలకు వచ్చు రోగము, గొంతుపుండు గొంతురాపు, రొమ్ముపడి సెయి, కుక్కదగ్గును, అన్ని రకముల గొంతు వ్యాధులు మొదలగునవి వటా మంచి లై పోవును, అన్నిజాగా లలో విక్రయించ బడు చున్నది. (సి)

CHAMBERLAIN'S COUGH REMEDY

Coughs, Colds, CROUP.

WHOOPIING COUGH, HOARSENESS, BRONCHITIS, SORE THROAT, INFLUENZA, INCIPIENT CONSUMPTION AND ALL DISEASES OF THE THROAT AND LUNGS.

Manufactured only by Chamberlain Medicine Co. Des Moines, Iowa, U.S.A.

SMALL SIZE.

Rolled Gold Bracelet Watch

రోల్ గోల్డ్ బంగారు బ్రేస్ లెట్ వాచ్

(ఇంగ్లీష్ మోస్తరు చేతిగడియారము)

ఈ గడియారము మంచి దృఢమైన సామానాలలోన, చాలు అట్టమైన చిత్ర నమలకే తయారుచేయ బడినది. చూచుటకు హెచ్చుపర గల గడియారములై కనబడును. సరి యగు గంటకు చూపు మంచి గడియారము. శ్రీ పుణ్యము దీని చేతిలో ధరించయెడను చేతికి బంగారపు ఆభరణము వలె అందముగా నుండును. గడియారము మొదలు చేతిగోలును మకు అన్నియు రోల్ గోల్డ్ క్యాట్టు బంగారతో జేయబడి నందువలన అటు బంగారపు గడియారమువలె నుండును. బంగారు వన్నెకు 2 సంవత్సరముల పూచీ ఇత్యాదులు. శ్రీ గో చేతిగోలును అయినందువల్ల పెద్దచేసుటను, చిన్న చేతులను, ఈగడియారమును ధరించుకోవచ్చును. అదమైన కట్టుబాట్టులో పరిగడియారము ఉంచబడి యుండును.

రోల్ గోల్డ్ గడియారము చేతిలో కట్టుకొను బ్రేస్ లెట్ గోలునుతో ధర రూ 8-0-0

4 సంవత్సరములు గ్యారంటీ యివ్వబడును.

లండన్ స్విస్ వాచ్ కంపెనీ,

పోస్టు బాక్సు నెం. 328, మాంటురోడ్ మద్రాస్.

బాల్కన్ యోధాంబర
బ్రహ్మ

తపాల పేజీ నం. 105. మదరాస్.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సమాఖ్య

అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము
ప్రతిపాపులో దొరకును

చక్క-నెడబ్బితో సహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

కవహరి	కుప్పుకు తైలము	చుండుకు నూనె
సీసా 1-కి రు. 1-0-0 వి. పి. సహా రూ 1-6-0	డబ్బీ 1-కి వెల రు. 0-8-0 వి. పి. సహా 0-13-0	వెలసీసా 1-కి రు 0-6-0 వి. పి. సహా 0-11-0
దగ్గు క్వాసకోశములందు బలహీనతవలన ఏర్పడును. ఇది అనేకవిధములు తైలమువలన ఏర్పడినది. శీతకాలమున ప్రబలింతు దగ్గు క్వాసకోశముల పీడనము వాతములందు ఏర్పడుదురు. ఉబ్బు, తుయదగ్గు, దగ్గుట నేనించవలసిన మందు దగ్గు విధమును బట్టి యుండును.	దబ్బీ 1-కి వెల రు. 0-8-0 వి. పి. సహా 0-13-0 ఈ తైలము పొడలు, బొట్టి, తెలుపు, నలుపు, కుప్పులకు రాయుటకు ఉపయోగించును.	ఈ నూనెను రాచిన చుండు పొట్టురాలుట, జీల, గోకుడు పుండు మొదలగునవి మానును. దీనివలన వెక్రడుకలకు హానిగలుగక చక్కగ జెరుగ గలదు.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సమాఖ్య డి.పి. 6, తంబుశెట్టి వీధి. మదరాసు లేక 109 వేరి రోడ్డు, బొంబాయి.

పండిత డి. గోపాలాచార్యుగారి ఆయుర్వేదాశ్రమము

జూర్ని టవున్ మదరాసు

మాతా నిర్దిష్టముగ రియోడచేయబడిన శాస్త్రీయ బొంబాయి అనుభూయోగములను చేయు వహ్మ మైన గొప్ప ఆయుర్వేద బొంబాయి.

ఆశ్వునివహి (శరీరము, నివహించుచున్నది) కుప్పు క్వాసములకు రావలసినది. వెల రూ. 0-14-0

రక్తశోధక (శరీరము, నివహించుచున్నది) కుప్పు క్వాసములకు రావలసినది. వెల రూ. 0-14-0.

సూక్ష్మవిచారనవహి (శరీరము, నివహించుచున్నది) కుప్పు క్వాసములకు రావలసినది. వెల రూ. 0-14-0.

వృశ్చికదంశనివారణి (శరీరము, నివహించుచున్నది) కుప్పు క్వాసములకు రావలసినది. వెల రూ. 0-14-0.

హెచ్. ఆర్. ఆర్. ఆయుర్వేదాశ్రమము 41 ఆచారప్పన్ వీధి, జి. టి. మదరాసు

మా బొంబాయి ఈ దిగువ తెలుపబడిన వారివద్ద కూడ దొరకును.

- (1) మెన్సూ డార్విన్ అందు కో, రి. తన్ బజారువీధి.
- (2) మెన్సూ డార్విన్ అందు కో, రి. తన్ బజారువీధి.
- (3) స్వాస్థ్యశాస్త్రి, పెద్దవీధి, తిరువళిక్కే-డి, మదరాసు.

1045

హా ను మా కొ స బ్బు
మి త్త-లి మే లైనది!
ఎల్లప్పుడు వ్రసయోగింపుడు!!
ఎస్. రంగనాథం శెట్టి అందు బదర్. 12-బందరువీధి, మదరాసు.